

Γενική Γραμματεία
Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και
Διά Βίου Μάθησης

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ειδικότητα: Βοηθός Νοσηλευτή
Χειρουργείου

Κωδικός: 27-00-12-1

ΣΑΕΚ

Ημερομηνία Έκδοσης
Σεπτέμβριος 2024

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Συγγραφή Οδηγού Κατάρτισης
στην Ειδικότητα:
«Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου»**

Συγγραφική ομάδα

Ελένη Καρανάσιου

Μάρθα Κελέση - Σταυροπούλου

Παναγιώτης Σιδεράς

**Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης
του οδηγού κατάρτισης**

Κατερίνα Μπάρλου

Το περιεχόμενο του Οδηγού Κατάρτισης της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)¹» [κωδικός ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014 – 2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και, ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ). Ο παρών οδηγός κατάρτισης εκπονήθηκε υπό την εποπτεία και το συντονισμό του ΙΝΕ ΓΣΕΕ με στόχο την τήρηση των μεθοδολογικών προδιαγραφών ανάπτυξης των οδηγιών κατάρτισης ΣΑΕΚ.

---

¹ Όπου αναφέρεται ο όρος «Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης» ή το αρκτικόλεξο «Ι.Ε.Κ.», νοούνται οι Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης ή το αρκτικόλεξο «Σ.Α.Ε.Κ.», αντίστοιχα παρ.2 άρθρο 3 του ν.5082/2024(Α' 9)

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος	6
2. Εισαγωγή.....	7
Μέρος Α΄ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	9
1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	10
1.1 Τίτλος ειδικότητας.....	10
1.2. Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	10
2. Συνοπτική Περιγραφή Ειδικότητας	10
2.1. Ορισμός ειδικότητας	10
2.2. Αρμοδιότητες/Καθήκοντα	10
2.3. Προοπτικές Απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	12
3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης.....	12
3.1. Προϋποθέσεις εγγραφής	12
3.2. Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	13
4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά.....	13
5. Κατατάξεις τίτλων Επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα	13
5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα κατόχων διπλώματος άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού	13
5.2 Κατάταξη των τίτλων της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στην ειδικότητα	14
6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ/ΣΑΕΚ	14
7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	15
8. Πιστωτικές Μονάδες.....	16
9. Επαγγελματικά Δικαιώματα	16
10. Σχετική Νομοθεσία	16
11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	18
Μέρος Β΄ - ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	19
1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	20
2. Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	20
Μέρος Γ΄ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	26
Γ1 - ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	27

1. Ωρολόγιο Πρόγραμμα.....	27
2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	28
2.1. ΕΞΑΜΗΝΟ Α'	28
2.1.Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ.....	28
2.1.Β. ΑΝΑΤΟΜΙΑ.....	29
2.1.Γ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	31
2.1.Δ. ΥΓΙΕΙΝΗ-ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	31
2.1.Ε. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ.....	33
2.1.ΣΤ. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	34
2.2. ΕΞΑΜΗΝΟ Β'	35
2.2.Α. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ.....	35
2.2.Β. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	37
2.2.Γ. ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ-ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	38
2.2.Δ. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ	39
2.2.Ε. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	41
2.2.ΣΤ. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)	41
2.3. Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ.....	43
2.3.Α. ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	43
2.3.Β. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑ-ΑΝΑΝΗΨΗ	44
2.3.Γ. ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ – ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ	45
2.3.Δ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ).....	46
2.4. ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'	47
2.4.Α. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ – ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ	47
2.4.Β. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ) ...	49
Γ2 - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	51
1. Αναγκαίος και Επιθυμητός Εξοπλισμός & Μέσα Διδασκαλίας.....	51
2. Διδακτική Μεθοδολογία.....	55
3. Υγεία και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης.....	56
3.1. Βασικοί Κανόνες Υγείας και Ασφάλειας	56
3.2. Μέσα ατομικής προστασίας	57
Μέρος Δ' - ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ.....	58
1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	59
2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η	61

2.1. Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης	61
2.2. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης	61
2.3. Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης	62
3. Οδηγίες για τους εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης.....	63
4. Ο ρόλος του/της Εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης.....	64
5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης	64
Παράρτημα: Προφίλ Εκπαιδευτών/τριών	70
Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	70
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	72
A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα	73
B. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης.....	76
Γ. Σχετική Εθνική Νομοθεσία.....	78

1. Πρόλογος

Ο Οδηγός Κατάρτισης της ειδικότητας «Βοηθός νοσηλεύτη χειρουργείου» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (Ι.Ε.Κ.)» [κωδικός ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281], η οποία υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και, ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ.

Το έργο αυτό αποτέλεσε μία ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μια περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα, μετά τη μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση Covid-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε μία συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Εμπερικλείοντας μία καινοτομική δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών επιδίωξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

- ✚ Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπει το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον Ευρωπαϊκό χώρο, με στόχο τη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων πολιτικής.
- ✚ Αναπτύχθηκαν:
  - Επικαιροποιημένοι «Οδηγοί Κατάρτισης» για 130 ειδικότητες αρχικής κατάρτισης.
  - Αντίστοιχα «Εκπαιδευτικά Εγχειρίδια», για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών.
  - Συναφείς «Τράπεζες Θεμάτων» για κάθε ειδικότητα.
- ✚ Το σύνολο των παραπάνω στηρίχθηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της εργασίας, της εκπαίδευσης και της πιστοποίησής της, λαμβάνοντας υπόψη του το ισχύον θεσμικό πλαίσιο καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.
- ✚ Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο αναπτύχθηκε, μια μεθοδολογία ευέλικτης τακτικής περιοδικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των Οδηγών Κατάρτισης, των Εγχειριδίων και των Τραπεζών Θεμάτων, έτσι ώστε αυτά να βρίσκονται -κατά το δυνατόν- σε αντιστοιχία με τα νέα τεχνολογικά,

οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2. Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η περιγραφή των εκπαιδευτικών και λοιπών προδιαγραφών υλοποίησης ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα «Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου» και η ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του, λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται κυρίως στα στελέχη σχεδιασμού, στους/στις εκπαιδευτές/τριες των προγραμμάτων καθώς και στους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους -στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Ο Οδηγός αυτός αποτελεί μία συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την κατανόηση του ίδιου του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας αλλά και των απαραίτητων προϋποθέσεων για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός οποιουδήποτε προγράμματος που στοχεύει στην ποιοτική και αποτελεσματική κατάρτιση μιας ομάδας εκπαιδευομένων.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, ο Οδηγός Κατάρτισης αποτελείται από τέσσερα (Α'-Δ') Μέρη:

- *Το Α' Μέρος παρέχει όλες τις πληροφορίες που αφορούν στην περιγραφή της ειδικότητας, τόσο ως ενεργό πεδίο εργασιακής εμπειρίας όσο και ως πεδίο υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.*

Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των βασικών εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, τη σχετική νομοθεσία και τα αναγνωρισμένα επαγγελματικά της δικαιώματα, τις ισχύουσες αντιστοιχίσεις της, τις προϋποθέσεις εγγραφής και τη διάρκεια κατάρτισης των υλοποιούμενων προγραμμάτων, τις κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα, καθώς και την κατάταξη του προγράμματος στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, συνοδευόμενα από την παράθεση προτεινόμενων πηγών πληροφόρησης για την ειδικότητα.

- *Το Β' Μέρος εστιάζεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους Ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.*

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες, μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- *Το Γ' Μέρος εστιάζεται στο περιεχόμενο και τη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης καθώς και στις εκπαιδευτικές προδιαγραφές της υλοποίησής του.*

Το Μέρος Γ' περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα καθώς και την περίληψη, τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα της κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται σε μία σειρά άλλων προδιαγραφών όπως τον αναγκαίο εξοπλισμό, τους απαραίτητους κανόνες υγείας και ασφάλειας και την προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία.

- *Το Δ' Μέρος εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.*

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες, τους εργοδότες και τους/τις εκπαιδευτές/τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης.

Τέλος, στο παράρτημα του Οδηγού Κατάρτισης περιλαμβάνεται το προσήκον, ανά μαθησιακή ενότητα, προφίλ εκπαιδευτών.

Οι Οδηγοί Κατάρτισης ολοκληρώθηκαν σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης και ιδιαίτερα με τους κ.κ. Όλγα Καφετζοπούλου, Δημήτρη Σουλιώτη και Αθανάσιο Τσαγκατάκη. Στηρίχθηκαν σε ένα σύνολο πηγών και κειμένων αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων Οδηγών Κατάρτισης (σπουδών) των ειδικοτήτων, καθώς και σε μία ειδικά προσαρμοσμένη Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης. Για τη σύνταξή της συνεργάστηκαν οι κ.κ. Ρένα Βαρβιτσιώτη, Χρήστος Γούλας, Ελένη Θεοδωρή, Ιάκωβος Καρατράσογλου, Κωνσταντίνος Μαρκίδης, Δέσποινα Μπαμπανέλου και Παναγιώτης Νάτσης.

Μέρος Α' - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 Τίτλος ειδικότητας

«Βοηθός Νοσηλευτή Χειρουργείου» που αντιστοιχεί στην ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτή Χειρουργείου».²

1.2. Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα «Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου» περιλαμβάνεται στην Ομάδα Προσανατολισμού «Υγείας & Πρόνοιας».

2. Συνοπτική Περιγραφή Ειδικότητας

2.1. Ορισμός ειδικότητας

Ο/Η Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου ανταποκρίνεται σε εργασίες και νοσηλευτικές πράξεις που απαιτούνται στο χώρο του χειρουργείου υπό την επίβλεψη του υπεύθυνου νοσηλευτή/τριας χειρουργείου. Σκοπός είναι να αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να επιμελείται την οργάνωση του χώρου και να διαχειρίζεται τον εξοπλισμό του χειρουργείου προετοιμάζοντας εργαλεία, υλικά και μηχανήματα που απαιτούνται για μια χειρουργική επέμβαση ελέγχοντας την καλή λειτουργία τους. Στη διάρκεια της χειρουργικής επέμβασης ανταποκρίνεται στις ανάγκες της ιατρονοσηλευτικής ομάδας για υλικά ή εργαλεία, ενώ στο τέλος της επέμβασης καταμετρά και καταγράφει τα χρησιμοποιούμενα υλικά και εργαλεία. Εφαρμόζει την άσηπτη τεχνική καθώς και τις διαδικασίες της αποστείρωσης, της απολύμανσης και της αντισηψίας. Επιπλέον, διαθέτει γνώσεις πρώτων βοηθειών και συνεπικουρεί στην αντιμετώπιση μιας επείγουσας κατάστασης.

2.2. Αρμοδιότητες/Καθήκοντα

Ο/Η «Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα:

1. Επιμελείται της τοπικής ή γενικής καθαριότητας του ασθενούς
2. Επιμελείται της καθαριότητας του χώρου, των εργαλείων και των μηχανημάτων
3. Προμηθεύεται τα απαραίτητα εργαλεία, υλικά και αποστειρωμένο ιματισμό ανάλογα με το είδος της επέμβασης και τον αριθμό των ατόμων που αποτελούν τη χειρουργική ομάδα
4. Ελέγχει την καλή λειτουργία μηχανημάτων των οποίων γνωρίζει τη λειτουργία και αναφέρει πιθανές βλάβες στο/η νοσηλευτή/τρια

---

² ΦΕΚ Β'3053/09.05.2023. Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/48135, ίδρυση ειδικοτήτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης.

5. Επικουρεί στην ενδυμασία της χειρουργικής ομάδας με αποστειρωμένο ιματισμό και γάντια με άσηπτη τεχνική
6. Προετοιμάζει το χειρουργικό τραπέζι στρώνοντας τα εργαλεία με τις υποδείξεις του εργαλειοδότη και τη διαδικασία της άσηπτης τεχνικής
7. Συνδέει τα απαραίτητα μηχανήματα στην παροχή ρεύματος θέτοντάς τα σε κατάσταση αναμονής
8. Συμμετέχει στην τοποθέτησή του/της ασθενούς στο χειρουργικό τραπέζι επιβλέποντας τη διατήρηση της θέσης
9. Επιμελείται της τοπικής προεγχειρητικής ετοιμασίας
10. Αντικαθιστά τον κάδο αναρρόφησης αν αυτό χρειαστεί
11. Επιμελείται της συλλογής δειγμάτων εκκρίσεων/παρασκευασμάτων και της ασφαλούς διακίνησής τους,
12. Συμπληρώνει έντυπα και δελτία χειρουργείου με την εποπτεία του/της νοσηλευτή/τριας που τα υπογράφει
13. Συνοδεύει τον/την ασθενή με ασφάλεια στην αίθουσα ανάνηψης ενημερώνοντας το νοσηλευτή/τρια σχετικά με την επέμβαση
14. Επιβλέπει τη βατότητα των παροχετεύσεων
15. Επιμελείται της μέτρησης και καταγραφής προσλαμβανόμενων και αποβαλλόμενων υγρών
16. Λαμβάνει τα ζωτικά σημεία (σφύξεις, αρτηριακή πίεση, θερμοκρασία, αναπνοές)
17. Αντιμετωπίζει καταστάσεις υποθερμίας ή υπερθερμίας μέσω φυσικών μεθόδων
18. Συμμετέχει επικουρικά στην αφαίρεση παροχετεύσεων
19. Εφαρμόζει εκκενωτικό υποκλυσμό
20. Προβαίνει στην πρόκληση ούρησης με φυσικά μέσα
21. Επιμελείται της κλίνης (στρώσιμο κλίνης ασθενούς) με ή χωρίς κατακεκλιμένο ασθενή)
22. Προβλέπει για την αποφυγή επιπλοκών από κατάκλιση
23. Καταμετρά τα υλικά που χρησιμοποιούνται ή απορρίπτονται στη χειρουργική επέμβαση (εργαλεία, βελόνες, γάζες κ.ά.) καταγράφοντάς τα στο αντίστοιχο έντυπο
24. Προετοιμάζει τα χρησιμοποιούμενα εργαλεία, το επιδεσμικό υλικό και τον ιματισμό προς αποστείρωση
25. Επιμελείται την αποστείρωση, αντισηψία και απολύμανση
26. Χειρίζεται τη λειτουργία του κλίβανου,
27. Ταξινομεί υλικά, εργαλεία, ιματισμό, αναλώσιμα και φαρμακευτικό υλικό ελέγχοντας την ακεραιότητα των συσκευασιών
28. Συμμετέχει επικουρικά στην τοποθέτηση νάρθηκα
29. Εφαρμόζει ακινητοποίηση κατάγματος σε επείγουσα κατάσταση
30. Εφαρμόζει απλές επιδέσεις

Μπορεί επίσης να ασκεί επικουρικά επείγουσες νοσηλευτικές πράξεις, συμμετέχοντας στην ιατρονοσηλευτική ομάδα για παροχή πρώτων βοηθειών

σε διάφορες καταστάσεις.

Επιπλέον, οποιαδήποτε νοσηλευτική πράξη ανατεθεί στον/στη «Βοηθό Νοσηλευτικής Χειρουργείου» από τον Υπεύθυνο/η Νοσηλευτή/τρια που έχει και την ευθύνη, υποχρεούται να την εκτελέσει υπό την προϋπόθεση ότι η συγκεκριμένη νοσηλευτική πράξη δύναται να εκτελεστεί με ασφάλεια για την υγεία του ασθενούς.

2.3. Προοπτικές Απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Ο/Η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου» μπορεί να εργαστεί στον Δημόσιο ή στον Ιδιωτικό τομέα στο χειρουργείο ως Βοηθός Νοσηλευτή/τριας Εργαλειοδότη/τριας ή Βοηθός Νοσηλευτή/τριας Κίνησης, σε μονάδες μετεγχειρητικής ανάνηψης, σε μονάδες χειρουργείων ημερήσιας νοσηλείας, σε αντίστοιχα χειρουργικά τμήματα και κλινικές, καθώς και σε Κέντρα Υγείας.

Ειδικότερα μπορεί να εργαστεί σε:

- κλινικές αισθητικής/πλαστικής χειρουργικής και αποκατάστασης,
- καρδιοχειρουργικές κλινικές,
- γναθοχειρουργικές κλινικές,
- κλινικές γενικής χειρουργικής,
- αγγειοχειρουργικές κλινικές,
- νευροχειρουργικές κλινικές,
- οφθαλμολογικές κλινικές,
- γυναικολογικές/Μαιευτικές κλινικές,
- ορθοπεδικές κλινικές,
- κλινικές γενικής παιδοχειρουργικής,
- παιδονευροχειρουργικές κλινικές,
- παιδοφθαλμολογικές κλινικές,
- παιδοκαρδιολογικές κλινικές,
- παιδορθοδοντικές κλινικές,
- παιδορθοπεδικές κλινικές,
- τμήματα κεντρικής αποστείρωσης.

3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

3.1. Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση εγγραφής των ενδιαφερομένων είναι να είναι κάτοχοι απολυτήριων τίτλων εκπαιδευτικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως: Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β' Κύκλου σπουδών και ισότιμων με τους προαναφερόμενους τίτλων.

Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΣΑΕΚ ρυθμίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα «Κανονισμό Λειτουργίας Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ)».

3.2. Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

Η επαγγελματική κατάρτιση στα ΣΑΕΚ ξεκινά κατά το χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) συνολικά εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας.

Η συνολική διάρκεια της κατάρτισης που υλοποιείται στο ΣΑΕΚ είναι 1290 ώρες, ενώ της πρακτικής άσκησης είναι 960 ώρες.

4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι των ΣΑΕΚ μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ λαμβάνουν Δίπλωμα Ειδικότητας της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5). Οι απόφοιτοι των ΣΑΕΚ οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ μέχρι την έκδοση του διπλώματος λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

5. Κατατάξεις τίτλων Επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα

5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα κατόχων διπλώματος άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού

Η κατάταξη της συγκεκριμένης περίπτωσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α') και του άρθρου 8 της με Αριθμ. Κ5/160259/15-12-2021 (ΦΕΚ 5837/Β') απόφασης του Γενικού Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης.

Ειδικότερα:

α) Οι κάτοχοι ΒΕΚ των ΣΑΕΚ και του Μεταλυκειακού Έτους-Τάξη Μαθητείας δύναται να κατατάσσονται σε συναφείς ειδικότητες των ΣΑΕΚ, με απαλλαγή από τα μαθήματα τα οποία έχουν ήδη διδαχθεί ή κατατάσσονται σε εξάμηνο πέραν του Α' και σε συναφείς ειδικότητες ΣΑΕΚ, σύμφωνα με τους Οδηγούς Κατάρτισης και ύστερα από έγκριση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. Για τον λόγο αυτό, υποβάλλουν σχετική αίτηση στο ΣΑΕΚ που επιθυμούν να φοιτήσουν από την 1η έως την 15η

Σεπτεμβρίου κάθε έτους, συνοδευόμενη από έγγραφο ταυτοποίησης ταυτότητας και τη Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης που κατέχουν.

β) Σε περίπτωση που ο υποψήφιος κατατάσσεται σε εξάμηνο που δεν λειτουργεί την τρέχουσα περίοδο κατάρτισης, διατηρεί το δικαίωμα εγγραφής στο εξάμηνο της ειδικότητας στην οποία κατατάχθηκε.

5.2 Κατάταξη των τίτλων της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στην ειδικότητα

Η κατάταξη αποφοίτων της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α').

Ειδικότερα:

α) Η κατάρτιση των αποφοίτων της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΕΠΑ.Λ.), καθώς και των κατόχων ισότιμων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης, διαρκεί σε ΣΑΕΚ από δύο (2) μέχρι τρία (3) εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, εφόσον πρόκειται για τίτλο σε ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα από τον οποίο αποφοίτησαν από το ΕΠΑ.Λ. ή ισότιμη δομή Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

β) Με απόφαση³ του Γενικού Γραμματέα Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. , (σύμφωνα με την παρ. 18, άρθρο 34 του Ν. 4763/2020) καθορίζονται οι αντιστοιχίες ανά ειδικότητα για την εγγραφή σε ΙΕΚ από ΕΠΑ.Λ. και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.

6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ/ΣΑΕΚ

Η διαδικασία Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ/ΣΑΕΚ της ειδικότητας «Βοηθός νοσηλεύτη χειρουργείου» διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της αριθμ. 2944/2014 Κοινής Υπουργικής Απόφασης Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ Β' 1098/2014), όπως ισχύει, η οποία εκδόθηκε βάσει της διάταξης της παρ. 5, του άρθρου 25, του Ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α' 193/2013), όπως τροποποιήθηκε με τη διάταξη της παρ. 1, του άρθρου 11, του Ν. 4229/ 2014 (ΦΕΚ Α' 8/2014) και ισχύει. Το εξεταστικό σύστημα καθώς και η τράπεζα θεμάτων υιοθετεί τις αρχές του διεθνές προτύπου EN ISO/IEC 17024 ως προς την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητα.

---

³ Η υπάρχουσα απόφαση για την κατάταξη των αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα ΙΕΚ είναι η με αρ. πρωτ.: Κ1/149167/23-09-2015 του Γενικού Γραμματέα Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, όπως αυτή συμπληρώθηκε με τις Κ1/47016/18-03-2016, Κ1/157361/26-09-2016 και Κ1/160215/26-9-2018 και όπως αυτή μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α') και θα ισχύει.

7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε οκτώ (8) Επίπεδα. Το **Δίπλωμα** Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους ΣΑΕΚ, μετά από πιστοποίηση, αντιστοιχεί **στο πέμπτο (5^ο)** από τα οκτώ (8) επίπεδα.

Τα επίπεδα των τίτλων σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και η αντιστοίχσή τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι τα παρακάτω:

Πίνακας 1. Τύποι Προσόντων

Η δράση υλοποιείται με συγχρηματοδότηση της Ε.Ε. Πρόγραμμα ERASMUS+ (Δράσεις 2018-2020 του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. για το Εθνικό Σημείο Συντονισμού του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, EOF-NCP).

<https://www.eoppep.gr/index.php/el/qualification-certificate/national-qualification-framework>.

8. Πιστωτικές Μονάδες

Οι πιστωτικές μονάδες προσδιορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) από τον φορέα που έχει το νόμιμο δικαίωμα σχεδιασμού και έγκρισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ECVET είναι ένα από τα Ευρωπαϊκά εργαλεία που αναπτύχθηκαν για την αναγνώριση, συγκέντρωση και μεταφορά πιστωτικών μονάδων (credits) στον χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με το σύστημα αυτό μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες (μαθησιακά αποτελέσματα) που απέκτησε ένα άτομο, κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο εντός των συνόρων της χώρας του, όσο και σε άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πιστωτικές μονάδες για τις ειδικότητες των ΣΑΕΚ θα προσδιοριστούν από τους αρμόδιους φορείς όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

9. Επαγγελματικά Δικαιώματα

Το Δίπλωμα που χορηγείται στους αποφοίτους της ειδικότητας κατόπιν εξετάσεων πιστοποίησης προσόντων που διενεργούνται από τον ΕΟΠΠΕΠ, φέρει τον τίτλο «Βοηθός νοσηλεύτη χειρουργείου» και αντιστοιχεί στο πέμπτο (5ο) επίπεδο σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων. Τα επαγγελματικά δικαιώματα όπως ορίζονται στο Π.Δ. 210/2001 (ΦΕΚ 165/Α'/24-7-2001) (αναλυτικά αναφέρονται στην ενότητα 2.2 καθήκοντα), κατοχυρώνουν την ανάθεση νοσηλευτικών πράξεων από τον κάτοχο του διπλώματος της συγκεκριμένης ειδικότητας.

10. Σχετική Νομοθεσία

Παρατίθεται παρακάτω το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη λειτουργία των ΣΑΕΚ καθώς και τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις που αφορούν στην ειδικότητα:

- *Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία, Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΕΕΚΔΒΜ), όπως εκάστοτε ισχύει.*
- ΦΕΚ 4146/Β'/9-9-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ'αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.*
- ΦΕΚ 3938/Β'/26-8-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ'αριθμ. Κ5/97484. *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.*
- ΦΕΚ 254/Α'/21-12-2020, Νόμος υπ'αριθμ. 4763/2020. *Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού*

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών (EE L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.

- ΦΕΚ 590/Β'/24-02-2020, Υπουργική Απόφαση υπ'αριθμ. 26760/Υ1. Τροποποίηση διατάξεων της απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, αριθμ. 2944/2014 κοινής υπουργικής απόφασης Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των Αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και των σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).
- ΦΕΚ 1301/Β'/16-4-2019, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ'αριθμ. Φ12/57421/Δ4. Χορήγηση αντιστοιχίας επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων τίτλων ειδικοτήτων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του «Μεταλυκειακού έτους Τάξης Μαθητείας» με τα επαγγελματικά δικαιώματα κατόχων αντίστοιχων τίτλων ειδικοτήτων της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, επιπέδου 5.
- ΦΕΚ 3395/Β'/10-08-2018, απόφαση υπ'αριθμ. Κ1/132209. Χορήγηση αντιστοιχίας επαγγελματικών δικαιωμάτων.
- ΦΕΚ 490/Β'/20-02-2017, απόφαση υπ'αριθμ. 26412. Πλαίσιο Ποιότητας Προγραμμάτων Σπουδών της ΕΕΚ.
- ΦΕΚ 1817/Β'/02-07-2014, απόφαση υπ'αριθμ. 5955. Αντιστοίχιση Παλαιών Ειδικοτήτων με Νέες Ειδικότητες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).
- ΦΕΚ 1098/Β'/30-4-2014, Κοινή Υπουργική Απόφαση 2944/2014. Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).
- Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α'/21-12-2020). Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας.
- Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α'/8-12-2014). Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.
- Ν. 4283/2014 (ΦΕΚ 189/Α'/10-9-2014). Ίδρυση και οργάνωση Συμβουλίου Εθνικής Πολιτικής για την Παιδεία και άλλες διατάξεις.
- Ν. 4229/2014 (ΦΕΚ 8/Α'/10-1-2014). Άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας χώρου παραστάσεων - Άδεια παράστασης και άλλες διατάξεις.
- Ν. 4186/2013 (ΦΕΚ 193/Α'/17-9-2013). Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.

Σε κάθε περίπτωση, ανατρέχετε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (<http://www.minedu.gov.gr>) καθώς και της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου (<https://gsvetlly.minedu.gov.gr/>).

11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτικής Χειρουργείου». ΓΓΕΕΚΔΒΜ&Ν. Ανακτήθηκε, 5 Απριλίου 2022, από <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoi-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>
- Σύλλογος Διπλωματούχων Νοσηλευτών Χειρουργείου (ΣΥΝΔΟΞ), <https://www.sydnox.gr/>
- Συλλογικός φορέας Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων Δημοσίων Νοσοκομείων (ΠΟΕΔΗΝ), <https://www.poedhn.gr/>
- Συμπλήρωμα πιστοποιητικού Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Επιπέδου 5. Ειδικότητα ΙΕΚ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ. Εθνικό Κέντρο Europass Ελλάδας: Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π- EL/NEC. Ανακτήθηκε, 5 Απριλίου 2022, από <https://europass.eoppep.gr/wp/uploads/pdfs/greek/nosileftiki%20cheirurgioul-el.pdf>
- Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, Επιπέδου 5 Ειδικότητα Νοσηλευτική Χειρουργείου. Ανακτήθηκε, 5 Απριλίου 2022, από ΕΟΠΠΕΠ, <https://proson.eoppep.gr/en/Qualifications/Details/1413>
- *International Standard Classification of Occupations (ISCO) of the International Labour Organization (ILO): Nursing associate Professionals (ISCO 08-code 3221) and Healthcare Assistants (ISCO 08-code 5321)*

***Μέρος Β' - ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ***

1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου». Επιδιώκεται, μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης αλλά και της πρακτικής άσκησης, να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την άσκηση της ειδικότητας «Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου».

2. Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους, οργανώνονται σε Ενότητες Προσδοκώμενων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων που καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας.

Πιο συγκεκριμένα, για την ειδικότητα «Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου» διακρίνουμε τις παρακάτω Ενότητες Προσδοκώμενων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων:

- (α) «εφαρμογή κανόνων υγιεινής και εργονομίας στον χώρο του χειρουργείου»,
- (β) «οργάνωση του χώρου και διαχείριση υλικού και εξοπλισμού»,
- (γ) «περιεγχειρητική φροντίδα: α. Προεγχειρητική β. Διεγχειρητική γ. Μετεγχειρητική»,
- (δ) «διαχείριση επείγουσας κατάστασης και εφαρμογή Πρώτων Βοηθειών».

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα, που προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι εκπαιδευόμενοι/ες θα γνωρίζουν ή/και θα είναι ικανοί/ές να πράττουν, αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα κατάρτισης της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Πίνακας 2: Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:
A. «Εφαρμογή κανόνων υγιεινής και εργονομίας στον χώρο του χειρουργείου»	<ul style="list-style-type: none"> • λαμβάνουν προληπτικά μέτρα για την αποφυγή ανάπτυξης παθογόνων μικροοργανισμών σύμφωνα με τους κανόνες απολύμανσης, αποστείρωσης και αντισηψίας, • διαχειρίζονται τον ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό (μπλούζα, μάσκα, σκούφο, ποδονάρια) τηρώντας τις κατευθυντήριες οδηγίες, • εφαρμόζουν εργονομικές θέσεις και τεχνικές σε

	<p>συγκεκριμένες εργασίες στον χώρο του χειρουργείου χρησιμοποιώντας την τεχνική της εναλλαγής σε διάφορες θέσεις σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες εργονομικές τεχνικές,</p> <ul style="list-style-type: none"> • επιμελούνται την καθαριότητα του χώρου (απομάκρυνση χρησιμοποιημένων υλικών/εργαλείων) για την πρόληψη ατυχημάτων και έκθεσης σε βιολογικά υγρά ασθενών ακολουθώντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες, • περισυλλέγουν με ασφάλεια το σηπτικό υλικό (εργαλεία, ιματισμό, εξοπλισμό) με την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων και διαδικασιών σύμφωνα με το πρωτόκολλο διαχείρισης σηπτικού υλικού, • χρησιμοποιούν τα απολυμαντικά μέσα ακολουθώντας τα υγειονομικά πρωτόκολλα, • εφαρμόζουν αντισηψία ακολουθώντας τα Ευρωπαϊκά πρότυπα και τις βασικές αρχές αντισηψίας, • εφαρμόζουν τη διαδικασία της άσηπτης τεχνικής ακολουθώντας τις βασικές αρχές άσηπτης τεχνικής μη-επαφής, • χειρίζονται τον κλίβανο σύμφωνα με τα εγχειρίδια χρήσης του κατασκευστή, • προετοιμάζουν συσκευασίες σετ εργαλείων προς αποστείρωση σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες, • επικουρούν στην ενδυμασία της χειρουργικής ομάδας με αποστειρωμένο ιματισμό και γάντια σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες και την άσηπτη τεχνική, • προετοιμάζουν την αποστείρωση του πεδίου σύμφωνα με τις βασικές αρχές της άσηπτης τεχνικής μη-επαφής, • διαχειρίζονται αντικείμενα σε αποστειρωμένο πεδίο, τηρώντας τις βασικές αρχές άσηπτης τεχνικής μη-επαφής, • τακτοποιούν τον χώρο του χειρουργείου παρέχοντας εργονομία προς αποφυγή ατυχημάτων μέσω διαδικασιών διάταξης και απομάκρυνσης των περιττών μηχανημάτων του χειρουργείου, • επιμελούνται την καθαριότητα των μηχανημάτων του χειρουργείου σύμφωνα με τα εγχειρίδια οδηγιών του κατασκευαστή και τους κανόνες υγιεινής και απολύμανσης, • επιμελούνται της τοπικής ή γενικής καθαριότητας του/της ασθενούς εφαρμόζοντας ενδεδειγμένες διαδικασίες και νοσηλευτικές τεχνικές.
<p>B. «Οργάνωση του χώρου και διαχείριση υλικού και εξοπλισμού»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • καταγράφουν τις ανάγκες σε φαρμακευτικό και αναλώσιμο υλικό με την εποπτεία του υπεύθυνου νοσηλευτή/τριας για την προμήθειά τους, μέσω των οριζόμενων διαδικασιών του τμήματος και του οργανισμού, • ταξινομούν τα υλικά και τα εργαλεία ελέγχοντας την ακεραιότητα της συσκευασίας τους βάσει ενδεδειγμένων κριτηρίων,

	<ul style="list-style-type: none"> • ελέγχουν τακτικά τη λειτουργία των μηχανημάτων ενημερώνοντας έγκαιρα για πιθανές βλάβες την τεχνική υπηρεσία, • επιλέγουν τα εργαλεία της χειρουργικής επέμβασης απαριθμώντας τα αντίστοιχα, σύμφωνα με το είδος της επέμβασης και τις απαιτήσεις του εκάστοτε χειρουργού, • προμηθεύονται τα απαραίτητα υλικά, εργαλεία και μηχανήματα για τη χειρουργική επέμβαση σύμφωνα με τη φύση του χειρουργείου και τις απαιτήσεις του, • ελέγχουν την καλή λειτουργία των μηχανημάτων του χειρουργείου πριν την έναρξη κάθε χειρουργικής επέμβασης σύμφωνα με το εγχειρίδιο λειτουργίας και τις οδηγίες του κατασκευαστή, • οργανώνουν το χρονοδιάγραμμα των εργασιών σύμφωνα με το πρόγραμμα του χειρουργείου, • επιμελούνται την προετοιμασία της χειρουργικής αίθουσας και τον εξοπλισμό για το επόμενο χειρουργείο σύμφωνα με το είδος της χειρουργικής επέμβασης και τις απαιτήσεις του χειρουργού,
<p>Γ. «Περιεγχειρητική φροντίδα:</p> <p>α. Προεγχειρητική</p> <p>β. Διεγχειρητική</p> <p>γ. Μετεγχειρητική»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • οργανώνουν τις εργασίες του χειρουργείου εφαρμόζοντας το θεσμικό πλαίσιο και τον υγειονομικό κώδικα, • επιμελούνται της κλίνης του/της ασθενούς με ή χωρίς κατακεκλιμένο ασθενή εφαρμόζοντας τις ενδεικνυόμενες νοσηλευτικές τεχνικές, • διενεργούν για τη διεκπεραίωση των απαιτούμενων διαδικασιών της χειρουργικής επέμβασης εφαρμόζοντας το πρωτόκολλο νοσηλευτικής προεγχειρητικής φροντίδας, • ταυτοποιούν τα στοιχεία και τα συνοδευτικά έντυπα του/της ασθενούς κατά την υποδοχή στο χειρουργείο ακολουθώντας το πρωτόκολλο του χειρουργείου σύμφωνα με την ηθική και δεοντολογία του επαγγέλματος, • αξιολογούν την κατάσταση του/της ασθενούς λαμβάνοντας τα ζωτικά σημεία σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες νοσηλευτικές τεχνικές και πρακτικές αντιμετωπίζοντας τους ασθενείς χωρίς αποκλεισμούς, • επιλύουν τυχόν απορίες του/της ασθενούς με στόχο τη μείωση του άγχους, αναπτύσσοντας τις τεχνικές επικοινωνίας, με σεβασμό προς τη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα και σύμφωνα με τις αρχές προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, • συνδέουν τα μηχανήματα του χειρουργείου με την παροχή ρεύματος θέτοντάς τα σε κατάσταση αναμονής ακολουθώντας τυποποιημένες διαδικασίες, • προετοιμάζουν τη χειρουργική αίθουσα στρώνοντας το χειρουργικό τραπέζι ανάλογα με το είδος της χειρουργικής επέμβασης και σύμφωνα με τα πρωτόκολλα αντισηψίας-αποστείρωσης και τις

	<p>υποδείξεις του εργαλειοδότη,</p> <ul style="list-style-type: none"> • δίνουν οδηγίες για τις θέσεις τοποθέτησης του/της ασθενούς στο χειρουργικό τραπέζι ανάλογα με το είδος της επέμβασης συμμετέχοντας στην τοποθέτηση σύμφωνα με τις κλινικές κατευθυντήριες οδηγίες, • χειρίζονται ορθά τον αποστειρωμένο ιματισμό στην κάλυψη του/της ασθενούς εφαρμόζοντας την άσηπτη τεχνική, • εφαρμόζουν την τεχνική εργαλειοδότησης σύμφωνα με τις βασικές αρχές εργαλειοδότησης, • ανταποκρίνονται άμεσα στις ανάγκες της ιατρονοσηλευτικής ομάδας κατά τη διάρκεια της χειρουργικής επέμβασης για υλικά και εργαλεία σύμφωνα με τις αναδυόμενες ανάγκες, • ανταποκρίνονται επικουρικά και άμεσα σε μια επείγουσα κατάσταση σύμφωνα με τις ιατρονοσηλευτικές οδηγίες, • δημιουργούν κλίμα ομαδικής εργασίας εφαρμόζοντας τις τεχνικές επικοινωνίας, • καταμετρούν τα υλικά που χρησιμοποιούνται ή απορρίπτονται (εργαλεία, βελόνες, γάζες, κ.ά.) καταγράφοντας αυτά στο αντίστοιχο έντυπο σύμφωνα με τη διαδικασία της ορθής διαχείρισης, • αντικαθιστούν τον κάδο αναρρόφησης ακολουθώντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες, • καταγράφουν υπό την επίβλεψη του/της νοσηλεύτη/τριας τα ζωτικά σημεία στο χειρουργικό έντυπο σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες διαδικασίες, • καταγράφουν τα προσλαμβανόμενα και αποβαλλόμενα υγρά στο χειρουργικό έντυπο σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες διαδικασίες, • ελέγχουν τη βατότητα των παροχετεύσεων σύμφωνα με τις νοσηλευτικές τεχνικές και πρακτικές, • συμπληρώνουν νοσηλευτικά διαγράμματα με την εποπτεία του/της νοσηλεύτη/τριας σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες διαδικασίες, • συμπληρώνουν έντυπα και τυποποιημένα δελτία χειρουργείου με την εποπτεία του/της νοσηλεύτη/τριας που τα υπογράφει σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του χειρουργείου, • συνοδεύουν τον/την ασθενή στην αίθουσα ανάνηψης ενημερώνοντας τον/την νοσηλεύτη/τρια για την κατάστασή του σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό του χειρουργείου και τις αρχές που διέπουν το ιατρικό απόρρητο τηρώντας την ηθική και δεοντολογία του επαγγέλματος, • διαχειρίζονται τη διαδικασία συλλογής και διεκπεραίωσης παρασκευασμάτων (συνοδευτικό έντυπο, συντήρηση, μεταφορά) σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του χειρουργείου και τις κατευθυντήριες οδηγίες διαχείρισης
--	--

	<p>παρασκευασμάτων,</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζουν τα σημεία επιπλοκών μετά από χειρουργικές επεμβάσεις και ενημερώνουν άμεσα τον νοσηλευτή ανάνηψης.
<p>Δ. «Διαχείριση επείγουσας κατάστασης και εφαρμογή πρώτων βοηθειών»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • εφαρμόζουν τα βήματα της Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης συμμετέχοντας επικουρικά ως μέλη της ομάδας Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης και της Ελληνικής Εταιρίας Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης, • εφαρμόζουν ακινητοποίηση κατάγματος σε επείγουσα κατάσταση ακολουθώντας τις αρχές και τις τεχνικές ακινητοποίησης των καταγμάτων, • εφαρμόζουν ρινικό επιπωματισμό σύμφωνα με την τεχνική επιπωματισμού των πρώτων βοηθειών, • αναγνωρίζουν τα σημεία αλλεργικού σοκ (shock) ενημερώνοντας άμεσα τον νοσηλευτή/τρια για την αντιμετώπιση σύμφωνα με το πρωτόκολλο αντιμετώπισης αλλεργικών αντιδράσεων, • προετοιμάζουν το τροχήλατο τραπέζι ανάνηψης απαριθμώντας τα απαραίτητα υλικά για τη διασωλήνωση σύμφωνα με το πρωτόκολλο αλγόριθμου ενδοτραχειακής διασωλήνωσης, • προετοιμάζουν το τροχήλατο τραπέζι με τα απαραίτητα υλικά συμβάλλοντας επικουρικά στη διαδικασία πλήσης στομάχου σύμφωνα με το κλινικό πρωτόκολλο, • οργανώνουν το φαρμακείο επείγουσας κατάστασης βάσει των κατευθυντήριων οδηγιών, • εφαρμόζουν απόφραξη αεραγωγού από ξένο σώμα (πνιγμό) σε επείγουσα κατάσταση και την τεχνική Heimlich σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης, • αντιμετωπίζουν επικουρικά με την ομάδα διάσωσης σε επείγουσα κατάσταση κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες κρανιοεγκεφαλικών κακώσεων, • εφαρμόζουν τις μεθόδους μεταφοράς τραυματιών με ασφάλεια σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες αρχές μετακίνησης ασθενών και τεχνικές μεταφοράς, • αναγνωρίζουν καταστάσεις πνιγμονής ακολουθώντας τα βήματα των κατευθυντήριων οδηγιών σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Αναζωογόνησης, • αντιμετωπίζουν τα διάφορων ειδών δήγματα εφαρμόζοντας τις οδηγίες των πρώτων βοηθειών, • συμμετέχουν επικουρικά σε επείγουσες μυοσκελετικές κακώσεις σύμφωνα με τα Διεθνή ορθοπεδικά πρωτόκολλα, • αντιμετωπίζουν διάφορων ειδών αιμορραγίες σε επείγουσα κατάσταση εφαρμόζοντας τα βήματα και τις τεχνικές των κατευθυντήριων οδηγιών αντιμετώπισης

	<p>αιμορραγιών,</p> <ul style="list-style-type: none"> • αντιμετωπίζουν κρίσεις επιληψίας σύμφωνα με τα οριζόμενα των κατευθυντήριων γραμμών διαχείρισης επιληπτικών κρίσεων, • αντιμετωπίζουν λιποθυμικές καταστάσεις ενεργώντας σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες πρώτες βοήθειες, • αναγνωρίζουν τα διάφορα είδη δηλητηριάσεων συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση σύμφωνα με το πρωτόκολλο επείγουσας αντιμετώπισης των αιμορραγιών, • αντιμετωπίζουν καταστάσεις θερμοπληξίας, υποθερμίας, πυρετικών σπασμών αλλεργικών αντιδράσεων και αναφυλαξίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες των πρώτων βοηθειών.
--	--

***Μέρος Γ' - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ &
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ***

Γ1 - ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Βοηθός νοσηλεύτη χειρουργείου», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ), εργαστηρίων (Ε) καθώς και του συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 3. Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Α/Α	ΕΞΑΜΗΝΟ	Α			Β			Γ			Δ		
		Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	4	4	8									
2	ΑΝΑΤΟΜΙΑ	2		2									
3	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	2		2									
4	ΥΓΙΕΙΝΗ-ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	2		2									
5	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	2		2									
6	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	2	2	4									
7	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				2		2						
8	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				2		2						
9	ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ -ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				2		2						
10	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ				3	4	7						
11	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ				2		2						
12	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)					5	5						
13	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ							2		2			
14	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑ-ΑΝΑΝΗΨΗ							2		2			
15	ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ-ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ							4	4	8			

16	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)								8	8			
17	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ- ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ										3	4	7
18	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)											14	14
ΣΥΝΟΛΟ		14	6	20	11	9	20	8	12	20	3	18	21

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1. ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι να έρθουν οι εκπαιδευόμενοι/ες σε επαφή με την έννοια της Νοσηλευτικής ως διεργασία φροντίδας, της οποίας επίκεντρο είναι ο άνθρωπος, στοχεύοντας στη πρόληψη, τη διατήρηση και προαγωγή της υγείας. Ειδικότερα, πραγματεύεται την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων, ώστε οι καταρτιζόμενοι/ες να εφαρμόζουν με επίβλεψη ή κατόπιν ανάθεσης από νοσηλεύτη τις απαιτούμενες για τη φροντίδα του ασθενή πράξεις και τεχνικές. Το θεωρητικό μέρος πραγματεύεται έννοιες και ορισμούς σχετικά με την ευεξία, την υγεία, την πρόληψη της ασθένειας, την ολιστική και εξατομικευμένη φροντίδα ενός/μίας ασθενούς, την ιεραρχική πυραμίδα των ανθρώπινων αναγκών, την τεχνική της νοσηλευτικής διεργασίας υπό το πρίσμα μιας ανθρωποκεντρικής προσέγγισης. Επίσης, σε επίπεδο υιοθέτησης στάσεων συμπεριφοράς αναφέρονται οι βασικές αρχές της νοσηλευτικής δεοντολογίας, τα ηθικά διλήμματα που συχνά αναδύονται, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις ασθενών και των βοηθών νοσηλευτών/τριών. Παράλληλα, οι εκπαιδευόμενοι/ες στο εργαστηριακό μέρος της ενότητας αυτής εφαρμόζουν τις τεχνικές επικοινωνίας και αναγνωρίζουν τους μηχανισμούς άμυνας του ατόμου. Εκτιμούν τις ανάγκες και τα προβλήματα των ατόμων με τη συλλογή πληροφοριών. Περιγράφουν και εφαρμόζουν τις αρχές μηχανικής του σώματος σύμφωνα με τα πρωτόκολλα εργονομίας (υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας) κατά τη νοσηλευτική φροντίδα των ασθενών στον θάλαμο νοσηλείας, στην αίθουσα χειρουργείου και σε ΜΕΘ. Αντιλαμβάνονται τη σπουδαιότητα της λήψης των Ζωτικών Σημείων (Σφυγμός, Αρτηριακή πίεση, Θερμοκρασία, Αναπνοές) και εφαρμόζουν όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό για την καταγραφή του στα αντίστοιχα προτυποποιημένα έγγραφα. Οι εκπαιδευόμενοι/ες εξοικειώνονται στη χρήση απλής νοσηλευτικής κλίνης και πραγματοποιούν νοσηλευτικές πράξεις σε προσομοιωμένους/ες ασθενείς, όπως σωματική υγιεινή, μετακίνηση

ασθενούς επί κλίνης, χρήση άσηπτης τεχνικής, χρήση μέτρων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), χορήγηση φαρμάκων, περιποίηση ελκών πίεσης, εφαρμογή υποκλυσμού κ.ά.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί να:

- αναγνωρίζουν την επιστήμη της Νοσηλευτικής και το γνωστικό της αντικείμενο,
- κατονομάζουν τις έννοιες της υγείας, της ευεξίας, της ασθένειας και της προαγωγής της υγείας,
- αναλύουν τη θεωρία της πολλαπλότητας των παραγόντων που προκαλούν την ασθένεια,
- αντιλαμβάνονται τα επίπεδα της πρόληψης (Πρωτογενής, Δευτερογενής, Τριτογενής),
- εφαρμόζουν δεξιότητες επικοινωνίας, τις οποίες να μπορούν να χρησιμοποιούν για τη διεργασία της συλλογής πληροφοριών, όπως η λήψη και η καταγραφή του νοσηλευτικού ιστορικού,
- σχεδιάζουν τη φροντίδα των ατόμων κατανοώντας την ολότητα του ανθρώπου ως βιο-ψυχο-κοινωνικής οντότητας,
- εφαρμόζουν τις αρχές μηχανικής του σώματος σύμφωνα με τα πρωτόκολλα εργονομίας (υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας), στον θάλαμο του νοσηλευτικού τμήματος και στην αίθουσα του χειρουργείου, στη ΜΕΘ,
- λαμβάνουν τα ζωτικά σημεία (θερμοκρασία, αρτηριακό σφυγμό, αρτηριακή πίεση, αναπνοές και κορεσμός οξυγόνου) με τη χρήση του διαθέσιμου σύγχρονου εξοπλισμού,
- καταγράφουν τις μετρήσεις των ζωτικών σημείων στα αντίστοιχα προτυποποιημένα δελτία καταγραφής τους,
- διαχειρίζονται την καθημερινή σωματική υγιεινή των ασθενών και το λουτρό επί κλίνης,
- εφαρμόζουν διαδικασίες διευθέτησης της κλίνης, με ή χωρίς κατακεκλιμένο/η ασθενή,
- αξιολογούν πιθανά έλκη πίεσης,
- Σχεδιάζουν νοσηλευτικές παρεμβάσεις, υπό την καθοδήγηση του νοσηλευτή
- εξοικειώνονται με τις αρχές της νοσηλευτικής δεοντολογίας, και
- παροτρύνουν τους/τις ασθενείς να συμμετέχουν ενεργά στο πλάνο της νοσηλευτικής φροντίδας

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (4), Εργαστήριο (4), Σύνολο (8)

2.1.B. ANATOMIA

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα «Στοιχεία Ανατομίας» έχει ως σκοπό την εξοικείωση των

εκπαιδευομένων με το γνωστικό αντικείμενο της Ανατομικής, με το σύνολο του ανθρώπινου οργανισμού και με την περιγραφή των επιμέρους οργανικών συστημάτων. Με τον τρόπο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/ες διδάσκονται να απαριθμούν τα διάφορα όργανα, να περιγράφουν τους ιστούς που τα δημιουργούν. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται η διευκόλυνση της κατανόησης των προτεραιοτήτων που τίθενται κατά την άσκηση της νοσηλευτικής φροντίδας, υπό την έννοια ότι οι εκπαιδευόμενοι/ες αντιλαμβάνονται τις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού και ερμηνεύουν τα διάφορα εμφανιζόμενα κλινικά σημεία και συμπτώματα. Οι εκπαιδευόμενοι/ες, στην ενότητα αυτή, διδάσκονται τις εκπαιδευτικές ενότητες του μυοσκελετικού, του κυκλοφορικού, του αναπνευστικού, του πεπτικού, του ουροποιητικού και του γεννητικού συστήματος και των επιμέρους οργάνων, ιστών και κυττάρων αυτών των συστημάτων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τη δομή των κυττάρων και των ιστών,
- Ορίζουν την τοπογραφία και τη μορφολογία των ιστών,
- Απαριθμούν τα όργανα του ανθρώπινου οργανισμού,
- Παρουσιάζουν τα κύρια μέρη του κυττάρου, περιγράφοντας τη μορφολογία του,
- Διακρίνουν τα βασικά όργανα του ανθρώπινου οργανισμού, ταξινομώντας τα κατά συστήματα,
- Ταξινομούν τα είδη των μυών, παραθέτοντας τα βασικά χαρακτηριστικά τους,
- Διακρίνουν τα μέρη του αναπνευστικού συστήματος,
- Εκτιμούν τη λειτουργία του λεμφικού και κυκλοφορικού συστήματος, διατυπώνοντας βασικές γνώσεις αναφορικά με τα χαρακτηριστικά τους,
- Διακρίνουν τα αισθητήρια όργανα του δέρματος, της ακοής, της αφής, της γεύσης, της όσφρησης και της όρασης,
- Παρουσιάζουν τα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού,
- Αναλύουν ξεχωριστά το κάθε σύστημα (ερειστικό, κυκλοφορικό, αναπνευστικό, πεπτικό, ουροποιητικό, γεννητικό),
- Ταξινομούν τα όργανα του ανθρώπινου οργανισμού ανά σύστημα,
- Εφαρμόζουν τις αρχές της Ανατομικής στην άσκηση της νοσηλευτικής φροντίδας,
- Αξιολογούν τη σωστή λειτουργία του κάθε συστήματος,
- Εξηγούν τη σχέση των οργάνων μεταξύ τους,
- Υιοθετούν τις αρχές της Ανατομικής κατά τη νοσηλευτική διεργασία, και
- Υποστηρίζουν τον/την ασθενή κατά τη διάρκεια της νοσηλευτικής παρέμβασης, αναγνωρίζοντας τις ανατομικές ανάγκες του σώματός του/της.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.1.Γ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι η κατανόηση των λειτουργικών διαδικασιών κυττάρων, ιστών, οργάνων και οργανικών συστημάτων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/ες να επεξηγούν και να αντιλαμβάνονται τις φυσιολογικές διεργασίες ολόκληρου του ανθρώπινου οργανισμού. Συγκεκριμένα, αναλύονται οι φυσιολογικές λειτουργίες και οι μηχανισμοί όλων των οργανικών συστημάτων (μυοσκελετικό, κυκλοφορικό, πεπτικό, αναπνευστικό, νευρικό, ουροποιητικό, γεννητικό, ενδοκρινικό) σε διακριτές διδακτικές ενότητες και οι εκπαιδευόμενοι/ες εξοικειώνονται με τις φυσιολογικές λειτουργίες του αιμοποιητικού ιστού. Τέλος, καταρτίζονται αναφορικά με τη φυσιολογία της ζωής και του θανάτου, και με την απόκτηση της ικανότητας να συσχετίζουν τις νοσηλευτικές ανάγκες και την παρεχόμενη φροντίδα με τις διάφορες παθοφυσιολογικές διεργασίες που, κατά περίπτωση, υποκρύπτονται.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Ταξινομούν τις φυσιολογικές διεργασίες σε επίπεδο κυττάρου, ιστού και οργάνου,
  - Περιγράφουν τις βασικές λειτουργίες των ανθρώπινων οργάνων,
  - Αναφέρουν τα είδη των οργανικών συστημάτων,
  - Απαριθμούν τα χαρακτηριστικά και τους φυσιολογικούς μηχανισμούς λειτουργίας του ανθρώπινου οργανισμού,
  - Συσχετίζουν τους μηχανισμούς αλληλορρύθμισης του ανθρώπινου οργανισμού,
  - Προβλέπουν ενδεχόμενες αποκλίσεις της φυσιολογικής λειτουργίας,
  - Αντιπαραβάλλουν τη μη φυσιολογική λειτουργία με την εμφάνιση αντίστοιχων κλινικών σημείων και συμπτωμάτων,
  - Διατυπώνουν διακριτά τη φυσιολογία του αναπνευστικού, κυκλοφορικού, πεπτικού και των υπόλοιπων οργανικών συστημάτων,
  - Αναλύουν τη φυσιολογική λειτουργία σε επίπεδο κυττάρων, ιστών, οργάνων και συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού,
  - Εξοικειώνονται με τους μηχανισμούς με τους οποίους επιτυγχάνεται η φυσιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού, και
  - Υποστηρίζουν τις αρχές της Φυσιολογίας στην άσκηση της Νοσηλευτικής φροντίδας.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.1.Δ. ΥΓΙΕΙΝΗ-ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εξοικειωθούν οι καταρτιζόμενοι/ες με τις βασικές αρχές της υγιεινής και της μικροβιολογίας. Πρόκειται για αμιγώς

θεωρητική ενότητα, η οποία πραγματεύεται τις βασικές έννοιες της υγείας και της ασθένειας, της υγιεινής, της πρόληψης και της προαγωγής της υγείας, της ανοσολογίας, των λοιμωδών νοσημάτων και των τρόπων μετάδοσης και πρόληψής τους, της στοματικής υγιεινής, της υγιεινής των τροφίμων και της υγείας και ασφάλειας στην εργασία. Επιπλέον, στην υποενότητα της μικροβιολογίας παρουσιάζονται τα είδη των μικροοργανισμών (βακτήρια, ιοί, ρικέτσιες, μύκητες, παράσιτα), θεμελιώδεις έννοιες αναφορικά με την αναπαραγωγή και την ανάπτυξή τους, οι επιπτώσεις στον άνθρωπο από την εγκατάσταση και τη δράση των βασικότερων μικροοργανισμών και οι υπάρχουσες μέθοδοι πρόληψης και αντιμετώπισης/καταστροφής των εν λόγω μικροοργανισμών. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι έννοιες αποστείρωσης-απολύμανσης-αντισηψία, ενώ γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις νοσοκομειακές λοιμώξεις και τις λοιμώξεις σε ανοσοκατασταλμένους.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- ορίζουν τις βασικές έννοιες και αρχές της Υγιεινής και της Ανοσολογίας,
- προσδιορίζουν τα είδη των μικροοργανισμών και τις συνέπειες από την αλληλεπίδρασή τους με τον μεγαλοοργανισμό με ξεχωριστή μνεία στις ιδιαιτερότητες της αλληλεπίδρασης στο νοσοκομειακό περιβάλλον ,
- αναλύουν τους τρόπους μετάδοσης των Σεξουαλικά Μεταδιδόμενων Νοσημάτων (AIDS, ηπατίτιδα κ.ά.)
- διακρίνουν τους τρόπους μετάδοσης των νοσημάτων (αερογενώς, μέσω ξενιστών, μέσω τροφίμων),
- εφαρμόζουν με τον ενδεδειγμένο τρόπο τις διαδικασίες της απολύμανσης και της αποστείρωσης,
- εκτελούν την υγιεινή των χεριών σύμφωνα με τα πρωτόκολλα του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας,
- συνιστούν ενδεικνυόμενα μέτρα πρόληψης αναφορικά με τις επιβλαβείς για την υγεία συμπεριφορές και πολιτικές,
- αποδέχονται τους εμβολιασμούς ως ύψιστο αγαθό για την πρόληψη των λοιμωδών νοσημάτων,
- υιοθετούν υγιεινές συμπεριφορές,
- παρουσιάζουν τις διαφορές του εργατικού ατυχήματος από την επαγγελματική ασθένεια,
- εντοπίζουν τις πηγές κινδύνου στο εργασιακό περιβάλλον,
- λαμβάνουν κατάλληλα προληπτικά μέτρα για την προάσπιση της υγείας και της ασφάλειας στο εργασιακό περιβάλλον,
- συμμετέχουν σε δράσεις για την προώθηση των θεμάτων υγείας και ασφάλειας στην εργασία, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

2.1.E. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

• **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Οι εκπαιδευόμενοι στην παρούσα μαθησιακή ενότητα εξοικειώνονται με τους μηχανισμούς δράσης, τις οδούς χορήγησης, τις ενδείξεις, αντενδείξεις, αλληλεπιδράσεις και παρενέργειες των φαρμάκων, ως προς τη γενικότερη κατάσταση του ασθενή. Αναλύονται τα στοιχεία φαρμακοδυναμικής και φαρμακοκινητικής δράσης, ως μηχανισμοί ενέργειας των φαρμάκων, σε όλα τα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού καθώς και οι τρόποι ασφαλούς χορήγησης φαρμάκων και ο τρόπος σωστού υπολογισμού των φαρμακευτικών δόσεων. Γίνονται εστιασμένες αναφορές στις διαδικασίες απορρόφησης, κατανομής, μεταβολισμού και απέκκρισης των φαρμάκων στον οργανισμό. Παρουσιάζονται οι ειδικές κατηγορίες φαρμάκων, όπως τα φάρμακα του αυτόνομου νευρικού συστήματος, τα φάρμακα του συμπαθητικού-παρασυμπαθητικού, τα μυοχαλαρωτικά, τα αντίδοτα δηλητηριάσεων, τα αντιαλλεργικά, τα αντιεμετικά, τα φάρμακα που χορηγούνται σε χρόνια φλεγμονώδη εντερική νόσο, τα φάρμακα του ενδοκρινικού και του αιμοποιητικού συστήματος και άλλες κατηγορίες φαρμάκων που χορηγούνται για την αντιμετώπιση παθολογικών καταστάσεων των διαφόρων συστημάτων του οργανισμού. Εξετάζονται οι κύριες κατηγορίες που αφορούν στη χορήγηση αντιμικροβιακών, αντινεοπλασματικών, μη στεροειδών αντιφλεγμονωδών και κορτικοστεροειδών φαρμάκων. Ειδικές επισημάνσεις αφορούν, τέλος, τις κατηγορίες φαρμάκων που δρουν στην πήξη του αίματος, και στον μηχανισμό τροποποίησης κινητικότητας του εντέρου(καθαρκτικά, αντιδιαρροϊκά).

• **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Κατονομάζουν τις ιδιότητες και τη δράση των φαρμάκων, όταν χορηγούν μια συγκεκριμένη φαρμακευτική αγωγή.
- Ερμηνεύουν σωστά τις πληροφορίες που αναγράφονται στην ετικέτα των φαρμακευτικών σκευασμάτων.
- Συσχετίζουν τα στοιχεία φαρμακοδυναμικής και φαρμακοκινητικής των διαφόρων κατηγοριών των φαρμάκων.
- Επιλέγουν τους σωστούς τρόπους διαχείρισης και αποθήκευσης των φαρμάκων.
- Υπολογίζουν τις δόσεις των φαρμάκων με την παρουσία του/της υπεύθυνου/ης νοσηλεύτη/τριας.
- Συνεπικουρούν για τη χορήγηση των φαρμάκων από όλες τις οδούς (ενδομυϊκή, ενδοφλέβια, υποδόρια, ενδοδερμική).
- Παροτρύνουν και εκπαιδεύουν τους/τις ασθενείς στην ορθή τήρηση των οδηγιών λήψης των φαρμακευτικών σκευασμάτων.
- Παρατηρούν με προσοχή τον ασθενή, τόσο κατά τη διάρκεια, όσο και μετά τη χορήγηση της φαρμακευτικής αγωγής και συνειδητοποιούν τη σπουδαιότητα της φαρμακοεπαγρύπνησης.

- Επαληθεύουν τη δράση των φαρμάκων σύμφωνα με τις ενδείξεις τους.
  - Ταυτοποιούν το πρόβλημα του ασθενή με τις καταγεγραμμένες ενδείξεις του φαρμάκου.
  - Διατυπώνουν την έννοια της συνέργειας και τον μηχανισμό του ανταγωνισμού των φαρμάκων κατά τη χορήγηση πολλαπλής φαρμακευτικής αγωγής.
  - Διακρίνουν την εκδήλωση τυχόν παρενεργειών και ανεπιθύμητων δράσεων κατά τη χορήγηση φαρμάκων ενημερώνοντας άμεσα τον/την υπεύθυνο/η νοσηλεύτη/τρια.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.1.ΣΤ. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

• **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στην απόκτηση των απαραίτητων ειδικών γνώσεων και δεξιοτήτων για να προσφέρουν αποτελεσματική βοήθεια με ασφάλεια σε επείγουσες καταστάσεις και αποτελείται από θεωρητικό και εργαστηριακό σκέλος. Ειδικότερα, στο θεωρητικό μέρος παρέχονται οι γνώσεις σχετικά με τις βασικές έννοιες των πρώτων βοηθειών, όπως είναι η ασφαλής προσέγγιση του πάσχοντα, ο αλγόριθμος των πρώτων βοηθειών, η εκτίμηση της κατάστασης και η διαλογή των ασθενών (triage) στον τόπο συμβάντος ή στο τμήμα επειγόντων περιστατικών, οι ιδιαιτερότητες στην αντιμετώπιση βρεφών και παιδιών. . Αναλύονται τα επείγοντα περιστατικά και η αντιμετώπισή τους, όπως σχετικά με το κυκλοφορικό και το αναπνευστικό σύστημα, τα εγκαύματα, οι δηλητηριάσεις και τα δήγματα, κακώσεις μυοσκελετικού συστήματος, καθώς και οι κατευθυντήριες οδηγίες για την εφαρμογή της καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης, διασωστικές τεχνικές σε σοκ (shock), απώλεια συνείδησης, πνιγμό, πνιγμονή, τοποθέτηση αεραγωγού για άμεσο αερισμό. Επίσης, γίνεται ειδική αναφορά για την αντιμετώπιση μαζικών καταστροφών (εφαρμογή σεναρίων), περιπτώσεων απεγκλωβισμού από αυτοκίνητο και των ειδικών τρόπων μετακίνησης πάσχοντα. Τέλος, στο πρακτικό σκέλος, γίνεται εξάσκηση στην παροχή πρώτων βοηθειών σε κάθε έκτακτο περιστατικό, όπως σε απώλεια συνείδησης, ηλίαςης-θερμοπληξίας-κρυοπαγημάτων-υποθερμίας, κρίσης άσθματος και άλλων επειγόντων προβλημάτων του αναπνευστικού, καρδιακού επεισοδίου, επιληψίας, υπογλυκαιμίας και αγγειακού εγκεφαλικού επεισοδίου.

• **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Διατυπώνουν τον αλγόριθμο των πρώτων βοηθειών, μελετώντας αντίστοιχα παραδείγματα έκτακτων περιστατικών.

- Περιγράφουν τις ενέργειες και τους χειρισμούς που εφαρμόζονται σε κάθε έκτακτο περιστατικό, εξετάζοντας την σοβαρότητα της κατάστασης.
  - Περιγράφουν τα βήματα της Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες.
  - Διακρίνουν τους εσφαλμένους από τους ορθούς χειρισμούς των παρεχόμενων πρώτων βοηθειών, αξιολογώντας το περιστατικό.
  - Ταξινομούν το υλικό στο τμήμα επειγόντων περιστατικών, στο ασθενοφόρο ή στο φαρμακείο.
  - Επιλέγουν τον τρόπο που ενεργούν, ανάλογα με τον πάσχοντα, το συμβάν και τη βαρύτητά του για όλα τα περιστατικά.
  - Συνδυάζουν τους υπάρχοντες πόρους για υποστήριξη όλων των εμπλεκόμενων σε ένα συμβάν.
  - Εφαρμόζουν πρώτες βοήθειες στον ενήλικα, το βρέφος και το παιδί.
  - Συμμετέχουν στη διαδικασία της διαλογής του περιστατικού στο τμήμα επειγόντων περιστατικών.
  - Ελέγχουν για τυχόν επιπλοκές στο περιστατικό μετά την παρέμβασή τους.
  - Επαληθεύουν τα αποτελέσματα των πράξεων τους.
  - Ανταποκρίνονται επιτυχώς στα σενάρια προσομοίωσης έκτακτων περιστατικών.
  - Αρνούνται την παροχή πρώτων βοηθειών, εάν δεν πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
  - Συνεργάζονται με τους επαγγελματίες υγείας, προκειμένου να αντιμετωπίσουν επείγουσες καταστάσεις, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4)

2.2. ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.Α. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στην Παθολογία και στην Παθολογική Νοσηλευτική, ώστε να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την εξατομικευμένη νοσηλευτική εκτίμηση και εφαρμογή του σχεδίου φροντίδας. Στην παρούσα υποενότητα αναπτύσσονται οι βασικοί μηχανισμοί πρόκλησης νόσου και οι παθολογικές μεταβολές της λειτουργικότητας του ανθρώπινου οργανισμού. Γίνεται αναφορά

σε βασικές έννοιες σχετικά με τον ορισμό, την αιτιολογία, τα συμπτώματα και τις επιπλοκές του αναπνευστικού, του κυκλοφορικού, του πεπτικού, του νευρικού, του ουροποιητικού συστήματος, του αίματος, του δέρματος, και των ενδοκρινών αδένων, καθώς και των χρόνιων συστηματικών νοσημάτων. Επιπρόσθετα αναλύεται και εξηγείται η βασική κατηγοριοποίηση λοιμώξεων καθώς και έννοιες, όπως αυτές της σηψαιμίας και της σηπτικής καταπληξίας με έμφαση στην παροχή αποτελεσματικής νοσηλευτικής φροντίδας στις ανωτέρω καταστάσεις. Η ενότητα πραγματεύεται την παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας αναδεικνύοντας ως σημαντικά μέτρα άσκησης του νοσηλευτικού έργου τη λήψη σωστού ατομικού και οικογενειακού ιστορικού καθώς και τη λήψη ζωτικών σημείων με ακρίβεια. Παράλληλα, σε συσχέτιση με τις συνδεόμενες παθολογικές καταστάσεις, περιγράφονται σύγχρονες εργαστηριακές εξετάσεις και διαγνωστικές μέθοδοι για την αντιμετώπιση και τη θεραπεία οξέων και χρόνιων παθολογικών νοσημάτων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αντιλαμβάνονται την παθογένεια και τους βασικούς μηχανισμούς πρόκλησης των συχνότερων παθήσεων.
- Υλοποιούν επικουρικά νοσηλευτική εκτίμηση των αναγκών του ασθενή, με σκοπό την ποιοτική νοσηλευτική του φροντίδα.
- Εντοπίζουν τις βασικές εκδηλώσεις και τα συμπτώματα των κυριότερων παθολογικών παθήσεων.
- Αντιμετωπίζουν εγκαίρως νέα πιθανή συμπτωματολογία επιπλοκών παρεμβαίνοντας αποτρεπτικά.
- Παρέχουν εκπαίδευση στον ασθενή και στα μέλη της οικογένειας.
- Προετοιμάζουν τον ασθενή για τις αναγκαίες εργαστηριακές και απεικονιστικές εξετάσεις.
- Αναγνωρίζουν τη σημασία καταγραφής του νοσηλευτικού ιστορικού και τη συνεισφορά της λήψης πληροφοριών στην τελική διάγνωση.
- Προσεγγίζουν ξεχωριστά το κάθε οργανικό σύστημα του ασθενή ως προς τη διερεύνηση της νοσηλευτικής φροντίδας παθολογικών διαταραχών.
- Εφαρμόζουν την ενδεικνυόμενη νοσηλευτική παρέμβαση και φροντίδα στις κατά περιπτώσεις εντοπισμένες παθολογικές παθήσεις.
- Λαμβάνουν τα σωστά μέσα προστασίας και υγιεινής στον προνοσοκομειακό και νοσοκομειακό χώρο.
- Συνεργάζονται με τα μέλη της διεπιστημονικής θεραπευτικής ομάδας για την αντιμετώπιση των παθολογικών νοσημάτων.
- Ιεραρχούν τις ανάγκες του/της ασθενούς.
- Προβαίνουν στις σχετικές νοσηλευτικές παρεμβάσεις πρόληψης, θεραπείας, αποκατάστασης, υπό την εποπτεία του/της νοσηλευτή/τριας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.2.B. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση γνώσεων των καταρτιζομένων για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με χειρουργικές παθήσεις. Παρουσιάζονται παθήσεις και ειδικές καταστάσεις, η αντιμετώπιση των οποίων συνδέεται με τις σύγχρονες προσεγγίσεις της χειρουργικής. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι αρχές της προεγχειρητικής, περιεγχειρητικής και μετεγχειρητικής φροντίδας, ενώ έμφαση δίνεται στα αίτια, τη φυσική εξέλιξη, την κλινική εικόνα, τη διάγνωση, την πρόγνωση και τη νοσηλευτική φροντίδα των χειρουργικών παθήσεων. Επίσης, επεξηγούνται θέματα χειρουργικών λοιμώξεων και μετεγχειρητικών επιπλοκών γενικότερα, διαχείρισης τραυμάτων και εγκαυμάτων, διαταραχών της ισορροπίας ύδατος και ηλεκτρολυτών, διαταραχών της οξεοβασικής ισορροπίας, αιμορραγιών και καταπληξίας (shock), εντερικής και παρεντερικής διατροφής και αναλύονται οι αναγκαίες νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την ανακούφιση και ολοκληρωμένη φροντίδα του χειρουργικού ασθενούς. Οι κυριότερες χειρουργικές παθήσεις αναλύονται θεωρητικά ανά σύστημα και παρουσιάζονται οι απαιτούμενες νοσηλευτικές παρεμβάσεις για τη διαχείριση του χειρουργικού ασθενούς σε όλα τα στάδια της φροντίδας του.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- διακρίνουν τις κατηγορίες των χειρουργικών επεμβάσεων (καθαρή, καθαρή-μολυσμένη, μολυσμένη, ρυπαρή ή σηπτική),
- προετοιμάζουν τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό για την εκτέλεση κάθε χειρουργικής πράξης,
- αξιολογούν την κατάσταση υγείας των ασθενών κατά την προεγχειρητική, περιεγχειρητική και μετεγχειρητική φάση,
- περιγράφουν την προετοιμασία του/της ασθενούς για χειρουργική επέμβαση,
- οργανώνουν την προετοιμασία του/της ασθενούς για τη χειρουργική επέμβαση,
- εφαρμόζουν δεξιότητες φροντίδας στον/στη χειρουργημένο/η ασθενή ως μέλη της διεπιστημονικής ομάδας,
- αναγνωρίζουν έγκαιρα τις μετεγχειρητικές δυσχέρειες και επιπλοκές,
- εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης των μετεγχειρητικών επιπλοκών,
- εφαρμόζουν απλές επιδέσεις και ακινητοποιήσεις,
- εκτελούν τις διαδικασίες φροντίδας/νοσηλείας του/της ασθενούς, εφαρμόζοντας τις οδηγίες του/της νοσηλευτή/τριας,
- εφαρμόζουν τους κανόνες ασηψίας-αντισηψίας για τον περιορισμό των χειρουργικών λοιμώξεων,

- επικουρούν τους/τις ασθενείς στην έγερση και βάρδια ύστερα από χειρουργικές επεμβάσεις, διευκολύνοντας τη διαδικασία της αποκατάστασης,
  - υποστηρίζουν τις ικανότητες των ασθενών, ώστε να επιτευχθεί το μέγιστο επίπεδο αυτοφροντίδας,
  - ενδυναμώνουν τους/τις ασθενείς και τους/τις άτυπους/ες φροντιστές/τριες, εφαρμόζοντας τις οδηγίες της διεπιστημονικής ομάδας υγείας,
  - αξιολογούν την ψυχολογική κατάσταση των χειρουργικών ασθενών και
  - χρησιμοποιούν τις κατάλληλες τεχνικές ψυχολογικής υποστήριξης και αποκλιμάκωσης του στρες σε όλα τα στάδια της φροντίδας του/της ασθενούς.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.2.Γ. ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ-ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η παρούσα μαθησιακή ενότητα αποτελείται από δύο αυτοτελείς επιμέρους ενότητες, αυτή της Γυναικολογικής και αυτή της Παιδιατρικής Νοσηλευτικής. Η υποενότητα της Γυναικολογικής Νοσηλευτικής έχει ως σκοπό να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες σε έννοιες που αφορούν την ανατομία-φυσιολογία του γυναικείου γεννητικού συστήματος. Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα εξελικτικά στάδια και οι αλλαγές που προκύπτουν στο αναπαραγωγικό σύστημα της γυναίκας κατά την εφηβεία, κύηση, τοκετό, λοχεία, εμμηνόπαυση. Αναλύονται οι συχνότερες παθολογικές γυναικολογικές καταστάσεις, με ιδιαίτερες αναφορές ως προς την επίπτωση και τον επιπολασμό γυναικολογικών καρκίνων (μαστού, γεννητικών οργάνων κ.ά.), και συνδέονται με τις αναγκαίες νοσηλευτικές παρεμβάσεις, τόσο σε επίπεδο πρόληψης όσο και θεραπευτικής αντιμετώπισης. Η ενότητα της Παιδιατρικής εξοικειώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες σε έννοιες και ορισμούς που αφορούν τις βιολογικές, ψυχολογικές και πνευματικές ανάγκες τόσο ενός υγιούς όσο κι ενός άρρωστου παιδιού. Θα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στα εξελικτικά στάδια ανάπτυξης ενός παιδιού (γλωσσική, αισθητηριακή, κινητική, συναισθηματική και κοινωνική εξέλιξη). Τέλος, αναφέρονται τα συχνότερα παθολογικά και χειρουργικά προβλήματα της παιδικής ηλικίας και η νοσηλευτική αντιμετώπισή τους.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

κατονομάζουν γυναικολογικές και παιδιατρικές παθήσεις και γνωρίζουν μεθόδους παρέμβασης σε πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο επίπεδο φροντίδας.

- Επικουρούν στην εφαρμογή του εξατομικευμένου πλάνου φροντίδας των ασθενών με γυναικολογικά και παιδιατρικά νοσήματα, σύμφωνα με τις ανάγκες του/της ασθενούς, υπό την εποπτεία του/της νοσηλεύτη/τριας
  - Συμμετέχουν ενεργά στην πρόληψη και αντιμετώπιση των γυναικολογικών και παιδιατρικών παθήσεων.
  - Συνεργάζονται με νοσηλεύτές/τριες και άλλους/ες επαγγελματίες υγείας σε προγράμματα έγκαιρης διάγνωσης του καρκίνου του μαστού και του τραχήλου της μήτρας,
  - Ενθαρρύνουν τις γυναίκες όλων των ηλικιών για τη διενέργεια διαγνωστικών εξετάσεων ώστε να επιτύχουν την έγκαιρη ανίχνευση παθολογικών καταστάσεων.
  - Παρατηρούν τη φυσιολογική ανάπτυξη του παιδιού,
  - Παρουσιάζουν τα στάδια ανάπτυξης του παιδιού από τη νεογνική έως την εφηβική ηλικία
  - Συμβουλεύουν γονείς και φροντιστές/τριες για θέματα πρόληψης παιδικών ατυχημάτων
  - Αναγνωρίζουν τις παθολογικές καταστάσεις που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν η γυναίκα και το έμβρυο, τόσο κατά τη διάρκεια της κύησης και του τοκετού όσο και της λοχείας.
  - Συμμετέχουν ενεργά στην πρόληψη και αντιμετώπιση των γυναικολογικών και παιδιατρικών παθήσεων.
  - κατονομάζουν γυναικολογικές και παιδιατρικές παθήσεις και γνωρίζουν μεθόδους παρέμβασης σε πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο επίπεδο φροντίδας.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.2.Δ. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στις βασικές αρχές νοσηλευτικής φροντίδας για την αντιμετώπιση ασθενών με παθολογικά και χειρουργικά προβλήματα υγείας. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι αρχές ασηψίας, απολύμανσης, απορρύπανσης για τον έλεγχο των λοιμώξεων. Η ενότητα πραγματεύεται μεθόδους άσηπτης τεχνικής υγειονομικού υλικού (επιδεσμικό υλικό, εργαλείων, προστατευτικού εξοπλισμού) καθώς και άλλου εξοπλισμού για τη διενέργεια ιατρικών πράξεων που απαιτούν άσηπτη τεχνική. Στο θεωρητικό σκέλος αναπτύσσεται η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων, ώστε να εφαρμόζουν με επίβλεψη ή κατόπιν ανάθεσης από νοσηλεύτη τις ενδεδειγμένες ενέργειες στο πλαίσιο των απαιτούμενων παρεμβάσεων σε ασθενείς με προβλήματα του αναπνευστικού, του πεπτικού, του καρδιαγγειακού, του ουροποιητικού, του μυοσκελετικού και του νευρικού συστήματος. Επίσης, παρουσιάζονται οι αρχές φροντίδας χειρουργικών ασθενών και ασθενών με έγκαυμα, τραχειοστομία, ακρωτηριασμό, έλξη ή γύψινο επίδεσμο, με διαταραχές των

ενδοκρινών αδένων, των αισθητηρίων οργάνων, του αίματος και της ούρησης, αλλά και η φροντίδα στο τελικό στάδιο της ζωής. Επίσης, στο εργαστηριακό μέρος της ενότητας εφαρμόζονται οι αρχές χορήγησης των φαρμάκων από το στόμα, παρεντερικά, με αλοιφές και κολλύρια.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι /ες θα είναι ικανοί/ές να:

- εκτιμούν τις βασικές ανάγκες και τα προβλήματα των ασθενών,
- σχεδιάζουν εξατομικευμένη νοσηλευτική φροντίδα,
- εφαρμόζουν τις αρχές άσηπτης τεχνικής κατά τη χρήση αποστειρωμένου υλικού,
- διαχειρίζονται με ασφάλεια τον κλινήρη ασθενή, παρέχοντας νοσηλευτική φροντίδα για κάλυψη των βασικών του αναγκών
- οργανώνουν την εύρυθμη λειτουργία του εξοπλισμού του θαλάμου για την εξειδικευμένη νοσηλευτική φροντίδα των ασθενών (οξυγονοθεραπεία, αναρροφήσεις),
- ελέγχουν τη λειτουργία της παροχής οξυγόνου και της αναρρόφησης.
- κατονομάζουν τις οδούς χορήγησης των φαρμάκων (εντερικά και παρεντερικά),
- αναγνωρίζουν τα προβλήματα από λάθος χορήγηση φαρμάκων,
- εξοικειώνονται με την τεχνική χορήγησης φαρμάκων ενδομυϊκά, υποδόρια, ενδοδερμικά,
- εφαρμόζουν την υγιεινή των χεριών για την πρόληψη των λοιμώξεων.
- εφαρμόζουν αποστειρωμένα γάντια,
- Αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές διαχείρισης των χειρουργικών ασθενών, μελετώντας τις ανάγκες τους.
- εφαρμόζουν την προεγχειρητική, διεγχειρητική και μετεγχειρητική φροντίδα του/της ασθενούς,
- αναγνωρίζουν πιθανές μετεγχειρητικές επιπλοκές που αφορούν ασθενείς με παθολογικά και χειρουργικά νοσήματα,
- Εκτελούν βασικές νοσηλευτικές τεχνικές και ειδικές δεξιότητες στην ολιστική φροντίδα ασθενών με παθολογικά και χειρουργικά προβλήματα, κατόπιν ανάθεσης από Νοσηλεύτη ή και με την επίβλεψή του,
- καταμετρούν τα προσλαμβανόμενα και αποβαλλόμενα υγρά, καταγράφοντάς τα σε σχετικό έντυπο σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες διαδικασίες
- εξοικειώνονται με την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας ανάλογα με τις ανάγκες νοσηλείας του ασθενούς σε όλα τα επίπεδα Φροντίδας Υγείας (Πρωτοβάθμιο, Δευτεροβάθμιο, Τριτοβάθμιο).

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (3), Εργαστήριο (4), Σύνολο (7)

2.2.E. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

• **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της ενότητας είναι η απόκτηση γνώσεων στην ψυχική υγεία και τη νοσηλευτική, παράλληλα με την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών. Στη μαθησιακή ενότητα διασαφηνίζονται οι έννοιες της ψυχικής υγείας και νόσου, παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες για τις θεωρίες προσωπικότητας, τη σημασία επίδρασης των μελών της οικογένειας στην ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του ατόμου, την κρίση στην οικογένεια, ενώ ταυτόχρονα επισημαίνονται ενδεικνυόμενοι τρόποι νοσηλευτικής προσέγγισης και δεξιότητες επικοινωνίας. στις περιπτώσεις που απαιτούνται παρεμβάσεις. Η ενότητα επίσης πραγματεύεται λειτουργίες όπως η αντίληψη, η μάθηση, η μνήμη, η νοημοσύνη, τα κίνητρα, τα συναισθήματα και τους μηχανισμούς άμυνας. Ακόμα, αναλύεται η ανάπτυξη αποτελεσματικών σχέσεων με ασθενείς αλλά και με άλλα μέλη της ομάδας υγείας. Οι εκπαιδευόμενοι/ες αντιλαμβάνονται στην ενότητα αυτή τους τρόπους ανάπτυξης θεραπευτικής σχέσης με τους ασθενείς. Τέλος, αναλύονται οι έννοιες της συναισθηματικής νοημοσύνης και της ενσυναίσθησης ως αποτέλεσμα σεβασμού του κάθε ατόμου με ανάγκη υγειονομικής φροντίδας.

• **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Περιγράφουν το θεωρητικό πλαίσιο της ολιστικής προσέγγισης στην ψυχική υγεία.
  - Αποκτούν γνώσεις σχετικές με τα μοντέλα θεραπευτικής προσέγγισης.
  - Συμβάλουν στην ευαισθητοποίηση της κοινότητας σε θέματα προαγωγής της ψυχικής υγείας.
  - Δίνουν παραδείγματα μηχανισμών άμυνας του εγώ.
  - Χρησιμοποιούν αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας.
  - Εμβαθύνουν στις προσωπικές αναζητήσεις αυτογνωσίας και αυτοκριτικής.
  - Διαχειρίζονται τα συναισθήματα (π.χ. θυμού, απογοήτευσης, ματαίωσης κ.ά.).
  - Αμφισβητούν τις απόψεις ή συμπεριφορές που βασίζονται στην αναπαραγωγή στερεοτύπων.
  - Ενισχύουν επιθυμητές συμπεριφορές από την πλευρά των ασθενών,
  - Διαφοροποιούν τις έννοιες φυσιολογικής και παθολογικής συμπεριφοράς.
  - Συνοψίζουν τις κυριότερες θεωρίες προσωπικότητας που έχουν διδαχθεί.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.2.ΣΤ. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)

• **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εξοικείωση των εκπαιδευομένων σε αποκτηθείσες και νέες δεξιότητες κατά την πρακτική τους άσκηση σε παθολογικές και χειρουργικές κλινικές νοσοκομείων. Ειδικότερα, η ενότητα

συνδέει τις θεωρητικές γνώσεις και δεξιότητες με την κλινική τους εφαρμογή στην πράξη, αλλά στοχεύει και στην ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων. Οι εκπαιδευόμενοι/νες ασκούνται στις διαδικασίες εισαγωγής και νοσηλείας του ασθενούς, στη διαχείριση υλικών και ιματισμού, στην προετοιμασία ασθενών για παρακλινικές εξετάσεις, στη λήψη, καταγραφή και αξιολόγηση των ζωτικών σημείων και της γλυκόζης. Επίσης, ο έλεγχος και η πρόληψη των λοιμώξεων, η προετοιμασία και χορήγηση φαρμάκων και ορών, η λήψη καρδιογραφήματος και η παροχή ολοκληρωμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε διάφορες καταστάσεις περιλαμβάνονται στις βασικές αρχές άσκησης των νοσηλευτικών καθηκόντων. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/ες εξασκούνται στη χρήση των μέσων ατομικής προστασίας, στη διευθέτηση της κλίνης με ή χωρίς τον ασθενή, στη φροντίδα για την ατομική υγιεινή του ασθενούς, στην προετοιμασία και τη συμμετοχή σε διαδικασία παρακεντήσεων, στην πρόληψη και φροντίδα κατακλίσεων, την προεγχειρητική και τη μετεγχειρητική φροντίδα των ασθενών και γενικά την παροχή ολιστικής και εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε νοσηλευόμενους ασθενείς που αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα υγείας.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Διακρίνουν το σύστημα εργασίας και τις διαδικασίες του νοσηλευτικού τμήματος, παρατηρώντας την καθημερινή εργασία των επαγγελματιών.
- Αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα τήρησης του ιατρικού και νοσηλευτικού απορρήτου,
- Προσδιορίζουν τη σκοπιμότητα συγκεκριμένων νοσηλευτικών ενεργειών ως προς το αντίστοιχο επιθυμητό αποτέλεσμα, μελετώντας τα ισχύοντα πρωτόκολλα.
- Αναγνωρίζουν τα όρια του πεδίου πρακτικής και δεξιοτήτων, εφαρμόζοντας το επαγγελματικό καθηκοντολόγιο.
- Εφαρμόζουν τις διδαχθείσες νοσηλευτικές διαδικασίες και παρεμβάσεις με την επίβλεψη του νοσηλευτή ή κατόπιν ανάθεσης από αυτόν.
- Χρησιμοποιούν με τον ενδεδειγμένο τρόπο τα μέσα ατομικής προστασίας και την άσηπτη τεχνική.
- Συμπληρώνουν ορθά τα έντυπα του τμήματος.
- Χορηγούν με ασφάλεια και ακρίβεια την προτεινόμενη φαρμακευτική αγωγή.
- Συγκεντρώνουν τα δεδομένα σχετικά με την κατάσταση της υγείας των ασθενών με απώτερο στόχο τη βέλτιστη νοσηλευτική αξιολόγηση,
- Παρέχουν εξατομικευμένα και ολοκληρωμένα νοσηλευτικά φροντίδα ανάλογα με την παθολογική κατάσταση.
- Συνεργάζονται και επικοινωνούν με τα μέλη της διεπιστημονικής ομάδας καθώς και με τους ασθενείς σε πραγματικές συνθήκες εργασίας.
- Συμμετέχουν στην ομάδα σχεδιασμού της συνολικής φροντίδας του ασθενούς, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

- Υποστηρίζουν με σεβασμό τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαφορετικότητα του ατόμου, μέσω της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας, στην καθημερινή πρακτική.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Κλινική άσκηση (5), Σύνολο (5)

2.3. Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

2.3.A. ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**
Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων αναφορικά με τη νομοθεσία που καλύπτει το επάγγελμα και την ευθύνη του/της Βοηθού Νοσηλεύτη/τριας Χειρουργείου κατά την άσκηση του έργου του/της, αντιμετωπίζοντας αποτελεσματικά τα σύγχρονα δεοντολογικά-ηθικά διλήμματα και προστατεύοντας τόσο τους αρρώστους όσο και τον εαυτό του/της ηθικά και νομικά. Ειδικότερα, παρουσιάζονται γενικές έννοιες περί Δικαίου και επαγγέλματος και η νομοθεσία που καλύπτει την άσκηση του επαγγέλματος σε διάφορους υγειονομικούς χώρους. Αναλύονται στοιχεία Δημοσιούπαλληλικής νομοθεσίας και επαγγελματικής ευθύνης. Επίσης, αναφέρονται η επαγγελματική εκπροσώπηση και τα θεσμοθετημένα όργανα αυτής. Η ενότητα πραγματεύεται φιλοσοφικές-ηθικές θεωρίες στο χώρο της υγείας και δεοντολογικούς κώδικες σε Διεθνές και Εθνικό επίπεδο. Επισημαίνονται οι ανάγκες και τα δικαιώματα του ασθενούς και του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού, καθώς και οι διαδικασίες για λύσεις των ηθικών διλημάτων. Οι εκπαιδευόμενοι/ες αντιλαμβάνονται στην ενότητα αυτή τα διλήμματα από τις σύγχρονες εξελίξεις της γενετικής, των μεταμοσχεύσεων, την ευθανασία καθώς και τη θέση των Επαγγελματιών Υγείας στη σύγχρονη τεχνολογία.
- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**
Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:
  - προσεγγίζουν γενικές έννοιες του Δικαίου,
  - εφαρμόζουν τη νομοθεσία που διέπει την άσκηση του επαγγέλματος,
  - επισημαίνουν τις ευθύνες κατά την άσκηση του επαγγέλματος,
  - αναπτύξουν σωστές διαπροσωπικές σχέσεις στον χώρο εργασίας συνειδητοποιώντας τις ευθύνες τους και τις νομικές προεκτάσεις,
  - ευαισθητοποιηθούν στα ηθικά διλήμματα που εμφανίζονται κατά την άσκηση του νοσηλευτικού έργου,
  - εφαρμόζουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την επίλυση ή αντιμετώπιση ηθικών-νομικών ζητημάτων,
  - τηρούν το νοσηλευτικό απόρρητο.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.3.B. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑ-ΑΝΑΝΗΨΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στις βασικές αρχές κάθε είδους αναισθησίας για την πραγματοποίηση των χειρουργικών επεμβάσεων, καθώς και της αντίστοιχης νοσηλευτικής φροντίδας των ασθενών. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι αρχές παρακολούθησης των ασθενών στο χειρουργείο, πριν και κατά τη διάρκεια της χειρουργικής επέμβασης, αλλά και άμεσα μετεγχειρητικά στην Ανάνηψη ή τη Μονάδα Μεταναισθητικής Φροντίδας (ΜΜΦ). Η ενότητα πραγματεύεται μεθόδους παρακολούθησης των Ζωτικών Σημείων του ασθενούς (monitoring), τη χορήγηση ενδοφλέβιων υγρών και ηλεκτρολυτών, την παρακολούθηση του σακχάρου αίματος, την αξιολόγηση και καταγραφή του πόνου, την παρακολούθηση της διούρησης και των απωλειών αίματος από το τραύμα και τις παροχετεύσεις. Επιπλέον, αναλύονται οι συνηθέστερες χειρουργικές θέσεις του ασθενούς στο χειρουργικό τραπέζι και οι τρόποι ασφαλούς τοποθέτησής του σε αυτό για την πρόληψη κακώσεων των νεύρων και των αρθρώσεων. Στα πλαίσια της παρακολούθησης του μετεγχειρητικού ασθενή περιγράφεται η έγκαιρη αναγνώριση των επιπλοκών ή ανεπιθύμητων συμπτωμάτων και η ταχεία αντιμετώπισή τους από τη διεπιστημονική ομάδα του χειρουργείου. Οι εκπαιδευόμενοι/ες εξοικειώνονται στην ενότητα αυτή με τις έννοιες: παρακαλούθηση των ζωτικών λειτουργιών (monitoring), αναισθησία, αναλγησία, μετεγχειρητικές επιπλοκές, άπνοια, καταστολή, ανεπιθύμητα συμπτώματα, παρενέργειες αναισθητικών και αναλγητικών φαρμάκων, νευροαπραξία, απινίδωση.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- χειρίζονται τις ηλεκτρονικές συσκευές παρακολούθησης ασθενών στο χειρουργείο (μόνιτορ, αναπνευστήρας),
- επιβεβαιώνουν την ταυτότητα του ασθενούς στη χειρουργική αίθουσα (έλεγχος ταυτότητας, επιβεβαίωση επέμβασης, είδος αναισθησίας),
- ελέγχουν την πλήρη προετοιμασία του ασθενούς (ενημέρωση, συγκατάθεση, έλεγχος απαραίτητων ιατρικών εξετάσεων, αφαίρεση τεχνητών οδοντοστοιχιών, βάψιμο νυχιών),
- συνδέουν τον ασθενή στο μόνιτορ για τη συνεχή παρακολούθηση και καταγραφή των Ζωτικών του Σημείων (ΖΣ) τουλάχιστον ανά 5 λεπτά στο ειδικό διάγραμμα αναισθησίας,
- συνεργάζονται στην προετοιμασία των χορηγούμενων ενδοφλέβιων υγρών (οροί, ηλεκτρολύτες, παυσίπονα),
- κατονομάζουν τις αρχές μετάγγισης αίματος και παραγώγων. Πρόληψη και αντιμετώπιση επιπλοκών μετά από μετάγγιση αυτών,
- προετοιμάζουν τον απαραίτητο εξοπλισμό για τη χορήγηση της αναισθησίας (αναπνευστήρας, ambu, O2, αναρρόφηση),

- εφοδιάζουν το τροχήλατο φαρμάκων και υλικών αναισθησίας με το απαραίτητο υγειονομικό υλικό,
- ορίζουν τις θέσεις του αρρώστου στο χειρουργικό τραπέζι για την πρόληψη κακώσεων των νεύρων και των αρθρώσεων,
- αναφέρουν τις ανεπιθύμητες ενέργειες των αναισθητικών και αναλγητικών φαρμάκων (επίπεδο συνείδησης, άπνοια, καταστολή, λεκτική ανταπόκριση),
- δηλώνουν άμεσα λάθη από τη χορήγηση φαρμάκων,
- αναγνωρίζουν τις άμεσες μετεγχειρητικές επιπλοκές (αιμορραγία τραύματος), ανουρία ή ολιγουρία, ναυτία ή έμετος και τον τρόπο αντιμετώπισής τους,
- αναφέρουν τις βασικές αρχές καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ) και την ασφαλή μεταφορά του απινιδωτή,
- τηρούν τις βασικές αρχές της αποστείρωσης, αντισηψίας και απολύμανσης,
- εφαρμόζουν τον καθαρισμό της αίθουσας και του εξοπλισμού, την απολύμανση ή αποστείρωση του χρησιμοποιημένου υγειονομικού υλικού (μάσκες, προσωπίδες, λαρυγγοσκόπιο, βρογχοσκόπιο) ανάμεσα στις επεμβάσεις αλλά και στο τέλος της ημέρας,
- διαχειρίζονται μολυσματικά υλικά,
- λαμβάνουν μέτρα για πρόληψη ατυχημάτων στον χώρο παροχής νοσηλευτικής φροντίδας, στη χειρουργική αίθουσα και την αίθουσα ανάνηψης (πτώσεις ασθενών, εγκαύματα από διαθερμίες).

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.3.Γ. ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ – ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι να φέρει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες σε επαφή με τις έννοιες *Απολύμανση* και *Αποστείρωση* καθώς η εφαρμογή και η τήρηση των βασικών αρχών διασφαλίζει την ποιότητα παροχής φροντίδας στον ασθενή και την ασφάλεια του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού. Ειδικότερα, στο εργαστηριακό μέρος της ενότητας, περιγράφονται οι στόχοι και η αποστολή της αποστείρωσης για τη διασφάλιση της ποιότητας του αποστειρωμένου υλικού καθώς και η εφαρμογή χρήσης αποστειρωμένου υλικού. Επισημαίνεται η τήρηση εθνικών και διεθνών κατευθυντηρίων γραμμών για τη διαχείριση ακάθαρτου, καθαρού και αποστειρωμένου νοσοκομειακού υλικού. Ακόμα, αναλύονται οι μέθοδοι αποστείρωσης (είδη κλιβάνων), η προετοιμασία του υλικού (απολύμανση εργαλείων), αποθήκευση και έλεγχος παραμέτρων ποιότητας, παράδοση αποστειρωμένου υλικού. Οι εκπαιδευόμενοι/ες αντιλαμβάνονται στην ενότητα αυτή ότι η τήρηση σύγχρονων οδηγιών διαδικασιών αποστείρωσης διασφαλίζουν την ποιότητα του αποστειρωμένου υλικού και προλαμβάνουν τις ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αντιλαμβάνονται τις σύγχρονες οδηγίες διαδικασιών αποστείρωσης,
- προετοιμάζουν το υλικό για συσκευασία, σύμφωνα με τις προδιαγραφές κλιβανισμού,
- εφαρμόζουν τις βασικές αρχές διαχείρισης αποστειρωμένου υλικού,
- αντιμετωπίζουν βλάβες εξοπλισμού για τη διασφάλιση της καλής λειτουργίας,
- συνεργάζονται με τμήματα ιματισμού και χειρουργεία,
- οργανώνουν την αποθήκευση του αποστειρωμένου υλικού σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες ελέγχου ποιότητας,
- κατονομάζουν τις μεθόδους αποστείρωσης,
- αναγνωρίζουν τις κατηγορίες των απολυμαντικών για την απολύμανση του ακάθαρτου υλικού,
- εξοικειώνονται με τον καθαρισμό των εργαλείων και τη χρήση κατάλληλων απολυμαντικών,
- εφαρμόζουν προστατευτικό εξοπλισμό για την παραλαβή ακάθαρτου εξοπλισμού και την προετοιμασία του,
- αναγνωρίζουν τα είδη των δεικτών αποστείρωσης,
- εξοικειώνονται με την προετοιμασία και συσκευασία καθαρού υλικού προς αποστείρωση.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (4), Εργαστήριο (4), Σύνολο (8)

2.3.Δ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εφαρμόσουν τις θεωρητικές γνώσεις αλλά και δεξιότητες που απέκτησαν στα θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα, σε σχέση με τη φροντίδα των χειρουργικών ασθενών. Ειδικότερα, αναφέρουν την εξατομικευμένη αντιμετώπιση χειρουργικών ασθενών με τη δημιουργία ολοκληρωμένου σχεδίου φροντίδας στον κλινικό χώρο. Επίσης, αναλύεται η φροντίδα των ασθενών για κάθε είδος χειρουργικής επέμβασης στην περιεγχειρητική περίοδο. Περιγράφονται αναλυτικά όλες οι αποκτηθείσες δεξιότητες που εφαρμόζονται στην προεγχειρητική ετοιμασία, τη διεγχειρητική παρακολούθηση και τη μετεγχειρητική φροντίδα των ασθενών καθώς και την αντιμετώπιση μετεγχειρητικών δυσχερειών και επιπλοκών. Οι εκπαιδευόμενοι/ες αντιλαμβάνονται στην ενότητα αυτή ότι η πρακτική άσκηση στους χώρους υγειονομικής περίθαλψης διασφαλίζει την ποιότητα της φροντίδας, την εκπαίδευση του ασθενούς και της οικογένειας καθώς και την ασφάλειά του.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι

ικανοί/ές να:

- αναγνωρίζουν έγκαιρα τις μετεγχειρητικές δυσχέρειες και επιπλοκές,
  - εντοπίζουν διαταραχές ισοζυγίου υγρών και ηλεκτρολυτών,
  - αντιμετωπίζουν ως μέλη της διεπιστημονικής ομάδας τις μετεγχειρητικές δυσχέρειες και επιπλοκές,
  - διαχειρίζονται με ασφάλεια τον κλινήρη χειρουργημένο ασθενή, παρέχοντας νοσηλευτική φροντίδα για κάλυψη των βασικών του αναγκών (λουτρό επί κλίνης, τοπική καθαριότητα, λούσιμο),
  - οργανώνουν την εύρυθμη λειτουργία του εξοπλισμού του θαλάμου για την εξειδικευμένη νοσηλευτική φροντίδα των ασθενών (οξυγονοθεραπεία, αναρροφήσεις),
  - καταγράφουν τα ζωτικά σημεία στα προτυποποιημένα έντυπα με την ευθύνη του νοσηλευτή βάρδιας,
  - συγκεντρώνουν το υλικό για τη χορήγηση των φαρμάκων (εντερικά και παρεντερικά),
  - σχεδιάζουν ως μέλη της διεπιστημονικής ομάδας την εκπαίδευση του ασθενούς και της οικογένειάς του,
  - εφαρμόζουν την υγιεινή των χεριών για την πρόληψη των λοιμώξεων,
  - συμμετέχουν στην παροχή νοσηλευτικής φροντίδας ανάλογα με τις ανάγκες νοσηλείας του ασθενούς,
  - τηρούν τις αρχές μηχανικής του σώματος σύμφωνα με τα πρωτόκολλα εργονομίας για την έγερση και κινητοποίηση του χειρουργημένου ασθενούς,
  - προετοιμάζουν τον ασθενή για τη χειρουργική επέμβαση σύμφωνα με τα πρωτόκολλα προεγχειρητικής ετοιμασίας κάθε είδους επέμβασης.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Κλινική άσκηση (8), Σύνολο (8)

2.4. ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'

2.4.A. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ – ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στις έννοιες της υποδοχής, διάγνωσης και αντιμετώπισης των ασθενών με επείγοντα και οξέα προβλήματα, καθώς και την διαχείρισή τους μέχρι την εισαγωγή ή το εξιτήριό τους. Ειδικότερα, περιγράφονται οι στόχοι και η αποστολή των Τμημάτων Επειγόντων Περιστατικών (Τ.Ε.Π) του χειρουργικού τομέα στην αντιμετώπιση καταστάσεων απειλητικών για τη ζωή, όπως και περιστατικών που η κατάστασή τους κρίνεται επείγουσα και αντιμετωπίζεται ή σε χρόνο μικρότερο των 2 ωρών ή των 4 ωρών ή μέσα στο πρώτο 24ωρο. Στο πλαίσιο των Τ.Ε.Π, αναλύονται οι βασικές χειρουργικές τεχνικές για την αντιμετώπιση

επειγόντων περιστατικών. Οι εκπαιδευόμενοι/ες στην ενότητα αυτή, αντιλαμβάνονται τη δυναμική της διεπιστημονικής ομάδας στη λήψη αποφάσεων και στην αντιμετώπιση των οξέων και έκτακτων συμβαμάτων σε έναν ιδιαίτερα νευραλγικό χώρο παροχής ολοκληρωμένης και εξατομικευμένης παροχής φροντίδας, όπως είναι το τμήμα των επειγόντων χειρουργικών περιστατικών.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- υποστηρίζουν τον ασθενή που προσέρχεται εκτάκτως στα επείγοντα χειρουργικά ιατρεία.
- εφαρμόζουν πρώτες βοήθειες ως μέλη της διεπιστημονικής ομάδας ανάλογα με το περιστατικό όπως:
  - αφαίρεση ξένου σώματος από την αναπνευστική οδό,
  - βασική Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση,
  - έναρξη οξυγονοθεραπείας,
  - ίσχαιμη περίδεση – αντιμετώπιση αιμορραγίας,
  - ακινητοποίηση κατάγματος,
  - ρινικό επιπωματισμό
- απομονώνουν ασθενείς στους οποίους υπάρχουν ενδείξεις λοιμώδους νοσήματος,
- καταγράφουν τα Ζωτικά Σημεία στα προτυποποιημένα έντυπα,
- συλλέγουν δείγματα για εργαστηριακές εξετάσεις (αίματος, ούρων),
- συνεργάζονται με τον Νοσηλευτή στη χορήγηση φαρμάκων από όλες τις οδούς,
- συμμετέχουν στην τοποθέτηση φλεβικής γραμμής, ρινογαστρικού καθετήρα και καθετήρα ουροδόχου κύστης,
- οργανώνουν το υλικό για πλύσεις κοιλοτήτων (ουροδόχου κύστης, στομάχου), οφθαλμών και τραυμάτων,
- υποστηρίζουν ως μέλη της ομάδας ασθενείς με εγκαύματα,
- αναγνωρίζουν την καταπληξία και τις βασικές αρχές αντιμετώπισης του βαρέος πάσχοντα,
- προσδιορίζουν τις ενέργειες για την αντιμετώπιση ασθενών με κρανιοεγκεφαλική κάκωση και κακώσεις σπονδυλικής στήλης,
- παρακολουθούν τον διασωληνωμένο ασθενή σε χώρο εκτός ΜΕΘ, με φορητό αναπνευστήρα και μόνιτορ,
- εμπεδώνουν τις αρχές διακομιδής βαρέος πάσχοντα ασθενούς (διασωληνωμένου και μη),
- κατονομάζουν τις αρχές διαλογής ασθενών,
- εφαρμόζουν τις βασικές αρχές απολύμανσης και αποστείρωσης των υλικών,
- συμμετέχουν στη συρραφή τραυμάτων, χειρουργικό καθαρισμό μετά από τραυματισμό.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (3), Εργαστήριο (4), Σύνολο (7)

2.4.B. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εφαρμόσουν τις θεωρητικές γνώσεις αλλά και τις δεξιότητες που απέκτησαν σε όλα τα θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα της ειδικότητας, σε σχέση με τη φροντίδα των χειρουργικών ασθενών. Ειδικότερα, αναφέρουν την εξατομικευμένη αντιμετώπιση χειρουργικών ασθενών με τη δημιουργία ολοκληρωμένου σχεδίου φροντίδας στον κλινικό χώρο. Επίσης, αναλύεται η φροντίδα των ασθενών για κάθε είδος χειρουργικής επέμβασης στην περιεγχειρητική περίοδο. Περιγράφονται αναλυτικά όλες οι αποκτηθείσες δεξιότητες που εφαρμόζονται στην προεγχειρητική ετοιμασία, τη διεγχειρητική παρακολούθηση και τη μετεγχειρητική φροντίδα των ασθενών καθώς και την αντιμετώπιση μετεγχειρητικών δυσχερειών και επιπλοκών. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/ες αντιλαμβάνονται στην ενότητα αυτή τη δυναμική της διεπιστημονικής ομάδας στη λήψη αποφάσεων και στην αντιμετώπιση των οξέων και έκτακτων συμβαμάτων σε ιδιαίτερα νευραλγικούς χώρους παροχής ολοκληρωμένης και εξατομικευμένης φροντίδας, όπως είναι το τμήμα των επειγόντων χειρουργικών περιστατικών και το χειρουργείο. Επιπλέον, η ενότητα πραγματεύεται μεθόδους παρακολούθησης των Ζωτικών Σημείων του ασθενούς (monitoring), τη χορήγηση ενδοφλέβιων υγρών και ηλεκτρολυτών, την παρακολούθηση του σακχάρου αίματος, την αξιολόγηση και καταγραφή του πόνου, την παρακολούθηση της διούρησης και των απωλειών αίματος από το τραύμα και τις παροχετεύσεις. Οι εκπαιδευόμενοι/ες στην ενότητα αυτή εξασκούνται στις διαδικασίες που αφορούν τη φροντίδα των ασθενών στο χειρουργείο, στα Τ.Ε.Π και στο χειρουργικό τμήμα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- επιμελούνται την κλίνη του/της ασθενούς με ή χωρίς κλινήρη ασθενή εφαρμόζοντας τις ενδεικνυόμενες νοσηλευτικές τεχνικές.
- εφαρμόζουν την προεγχειρητική φροντίδα εφαρμόζοντας το πρωτόκολλο νοσηλευτικής προεγχειρητικής φροντίδας.
- συμπληρώνουν έντυπα και τυποποιημένα δελτία χειρουργείου με την εποπτεία του/της νοσηλευτή/τριας που τα υπογράφει σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του χειρουργείου.
- συλλέγουν δείγματα για εργαστηριακές εξετάσεις (αίματος, ούρων).
- συνεργάζονται με τον Νοσηλευτή στη χορήγηση φαρμάκων από όλες τις οδούς.
- παρακολουθούν τον διασωληνωμένο ασθενή σε χώρο εκτός ΜΕΘ, με φορητό αναπνευστήρα και μόνιτορ.
- εφαρμόζουν τις βασικές αρχές απολύμανσης και αποστείρωσης των υλικών.

- επικουρούν στην ενδυμασία της χειρουργικής ομάδας με αποστειρωμένο ιματισμό και γάντια σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες και τεχνικές.
  - επιβεβαιώνουν την ταυτότητα του ασθενούς στη χειρουργική αίθουσα (έλεγχος ταυτότητας, επιβεβαίωση επέμβασης, είδος αναισθησίας).
  - ελέγχουν την πλήρη προετοιμασία του ασθενούς (ενημέρωση, συγκατάθεση, έλεγχος απαραίτητων ιατρικών εξετάσεων, αφαίρεση τεχνητών οδοντοστοιχιών, βάψιμο νυχιών).
  - προετοιμάζουν τον απαραίτητο εξοπλισμό για τη χορήγηση της αναισθησίας (αναπνευστήρας, ambu, O2, αναρρόφηση).
  - εφοδιάζουν το τροχήλατο φαρμάκων και υλικών αναισθησίας με το απαραίτητο υγειονομικό υλικό,
  - ορίζουν τις θέσεις του αρρώστου στο χειρουργικό τραπέζι για την πρόληψη κακώσεων των νεύρων και των αρθρώσεων,
  - δηλώνουν άμεσα λάθη από τη χορήγηση φαρμάκων,
  - αναγνωρίζουν τις άμεσες μετεγχειρητικές επιπλοκές (αιμορραγία τραύματος), ανουρία ή ολιγουρία, ναυτία ή έμετος και τον τρόπο αντιμετώπισής τους,
  - εφαρμόζουν τον καθαρισμό της αίθουσας και του εξοπλισμού. Απολύμανση ή αποστείρωση του χρησιμοποιημένου υγειονομικού υλικού (μάσκες, προσωπίδες, λαρυγγοσκόπιο, βρογχοσκόπιο) ανάμεσα στις επεμβάσεις αλλά και στο τέλος της ημέρας,
  - διαχειρίζονται μολυσματικά υλικά,
  - περιγράφουν τον τρόπο εργαλειοδότησης και χειρίζονται τα εργαλεία σύμφωνα με τις βασικές αρχές εργαλειοδότησης,
  - καταμετρούν τα υλικά που χρησιμοποιούνται ή απορρίπτονται (εργαλεία, βελόνες, γάζες κ.ά.) σύμφωνα με τη διαδικασία της ορθής διαχείρισης,
  - επιβλέπουν τη φιάλη αναρρόφησης ακολουθώντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Κλινική άσκηση (14), Σύνολο (14)

Γ2 - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Αναγκαίος και Επιθυμητός Εξοπλισμός & Μέσα Διδασκαλίας

1.1. Θεωρητική Κατάρτιση

Αναγκαίος Εξοπλισμός & Μέσα Διδασκαλίας

Τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας για τα θεωρητικά μαθήματα συνίστανται στα ακόλουθα:

- πίνακας κιμωλίας ή μαρκαδόρου,
- βιντεοπροβολέας (Projector) (Τεχνολογία Προβολής: LCD/LED),
- ηλεκτρονικός Υπολογιστής.

Επιθυμητός Εξοπλισμός και Μέσα Διδασκαλίας:

- διαδραστικός πίνακας.

1.2. Εργαστήρια

Αναγκαίος Εξοπλισμός και Μέσα Διδασκαλίας

Ο Εργαστηριακός χώρος πρέπει να πληροί όλες τις προδιαγραφές που εξασφαλίζουν την ασφάλεια και την υγεία των εκπαιδευομένων. Αυτές αφορούν τα απαραίτητα μέτρα και μέσα προστασίας για την υλοποίηση των εργαστηριακών ασκήσεων, τα συστήματα πυρόσβεσης και την πρόνοια για την παροχή Α' Βοηθειών σε περίπτωση ατυχήματος.

Πρόκειται για ενιαίο χώρο με ελάχιστη επιφάνεια χώρου ανά εκπαιδευόμενο/η 3,8m². Η συνολική επιφάνεια κάτοψης χώρου είναι 60 m² με ελάχιστο ύψος 3m². Επίσης, απαιτείται η ύπαρξη αποθηκευτικού χώρου τουλάχιστον 10m και ύψους 3m για την κάλυψη αναγκών του εργαστηρίου.

Ο εξοπλισμός περί όσων αφορά την ύπαρξη εργαστηρίου νοσηλευτικής προκειμένου να είναι απρόσκοπτη και αποτελεσματική η εκπαιδευτική διαδικασία σε σχέση με τα εργαστηριακά μαθήματα που αφορούν την εκμάθηση των βασικών-εξειδικευμένων νοσηλευτικών πράξεων συνοψίζεται στα παρακάτω:

Εργαστηριακός εξοπλισμός μακράς διάρκειας

ΜΟΝΙΜΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ		
A/A	ΕΙΔΟΣ	ΤΕΜΑΧΙΑ
1	Εξοπλισμός εργαστηρίου (γραφείο με καρέκλα, καρέκλες 1/εκπαιδευόμενο/η, κρεβάτια νοσοκομειακά με στρώμα και κάγκελα, τραπεζοκομοδίνο/ανά κρεβάτι)	
2	Πρόπλασμα νοσηλείας για την εκπαίδευση των εκπαιδευόμενων στη Νοσηλευτική Φροντίδα. Μέγεθος φυσικό (1,80) περίπου, κατασκευή από πλαστικό, οι αρθρώσεις και τα άκρα να εκτελούν φυσιολογικές κινήσεις με αντικαθιστάμενα γεννητικά όργανα, να αποσπώνται οι οδοντοστοιχίες κ.λπ. Με ειδικές θέσεις για ενδοφλέβιες και ενδομυϊκές ενέσεις. Επίσης, να μπορούν να πραγματοποιηθούν καθετηριασμός ουροδόχου κύστης, πλύσεις στομάχου, υποκλυσμοί.	1
3	Πρόπλασμα Ι.Μ. ενέσεων. Ακριβής απομίμηση ανθρώπινου γλουτού με νεύρα, μυϊκή μάζα και οστά που να επιτρέπει επίδειξη και άσκηση σε ενδομυϊκές ενέσεις.	2
4	Πρόπλασμα διασωλήνωσης, τραυμάτων & καταγμάτων	1/είδος
5	Σκελετός που να παριστά επακριβώς τα οστά κανονικού μεγέθους με ελαστική σπονδυλική στήλη και στήριξη σε ειδικό βάθρο	1
6	Πρόπλασμα ενήλικα φυσικού μεγέθους για εκπαίδευση στην καρδιοπνευμονική ανάνηψη	1
7	Νεφροειδή τριών τύπων (μικρό, μεσαίο, μεγάλο)	2/μέγεθος
8	Δίσκος νοσηλείας ανοξειδωτος (μεσαίος, μεγάλος), λεκάνη ανοξειδωτη, πλαστική, κανάτα πλαστική 1,5-2 λίτρων	3 /μέγεθος & είδος
9	Συσκευή υψηλού υποκλυσμού	1
10	Σκοραμίδα πλαστική/Ουροδοχείο πλαστικό	1/είδος
11	Κλίβανος	1
12	Πιεσόμετρα απλά	4
13	Στηθοσκόπια	2
14	Πλήρης στολή Χειρουργικού Προσωπικού (ποδανάρια, ρόμπες, μάσκες, γάντια, καπέλα)	2
15	Βελονοκάτοχο, Ψαλίδι κοινό, Ρουχολαβίδες, Βάλβες γυναικολογικές, Χειρουργικό ψαλίδι, Λαβίδα Koher, Λαβίδα ανατομική, Λαβίδα MOSCHITO	2 / είδος
16	Στατό ορών εντοιχισμένο ή τροχήλατο	3
17	Ηλεκτροκαρδιογράφος με τροχήλατο	1
18	Αmbu ενηλίκων από σιλκόνη με μάσκες διαφόρων μεγεθών, ασκό, αεραγωγούς και με υποδοχή παροχής O ₂ , Συσκευή O ₂ με μανόμετρο και ροόμετρο	2/είδος
19	Οβίδα O ₂	1
20	Κλειστή παροχέτευση θώρακος (BILLOW)	2

21	Φορείο τροχήλατο με ερεισίνωτο, στατό ορού και κάτω ράφι πτυσσόμενο	1
22	Τροχήλατο καρότσι ανοξείδωτο, τροχήλατο με υλικό για αλλαγή τραυμάτων, τροχήλατο τραπέζι νοσηλείας μεταλλικό με συρτάρι και υποδοχή κουβά	2/είδος
23	Παραβάν τρίφυλλο τροχήλατο	1
24	Τραχειοσωλήνες διαφόρων μεγεθών	4
25	Αερόστρωμα	1
26	Οξύμετρο-Παλμογράφος	2
27	Αντλία αναρρόφησης	1
28	Συσκευή ταχείας χορήγησης ενδοφλέβιων υγρών	1
29	Σακίδιο έκτακτης ανάγκης	1
30	Πηγή φωτισμού	1
31	Ζυγός	1
32	Λουτήρας πλαστικός κρεβατιού	1
33	Τροχήλατο ιματισμού με κάδο για ακάθαρτα λευχήματα	1
34	Σεντόνια μονά, ημισέντονα	12/είδος
35	Κουβέρτες	2
36	Κουβέρτες πικέ	6
37	Μαξιλάρια ειδικών θέσεων με αδιάβροχη επένδυση	4
38	Πετσέτες (μπάνιου, προσώπου)	3/μέγεθος
39	Νεροχύτης με παροχή ζεστού και κρύου νερού	1

ΑΝΑΛΩΣΙΜΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ		
A/A	ΕΙΔΟΣ	ΤΕΜΑΧΙΑ
1	Οροί 100cc, 250cc, 500cc, 1000cc DEXTROSE 5%	2/συσκευασία
2	Οροί 100cc, 250cc, 500cc, 1000cc NACL 9%	2/συσκευασία
3	Οροί LACTATED RINGERS (L-R)	4
4	Οροί MANITOL	2
5	Αμπούλες NACL, KCL, Mg, Ca	10/είδος
6	Αμπούλες water for injection	50
7	Φάρμακα ενδεικτικά σε διάφορες μορφές	2 τεμ./είδος
8	Φλεβοκαθετήρες όλων των μεγεθών	15/μέγεθος
9	Πεταλούδες φλεβοκέντησης όλων των μεγεθών	15/μέγεθος
10	Σύριγγες 100 IU, 2,5ml, 5ml, 10ml, 20ml, 50ml	20/μέγεθος
11	Σύριγγα σίτισης 60ml με ρύγχος (Levin)	2

12	Συσκευές ορών απλές	10
13	Συσκευές ορών με μικροσταγόνες	3
14	Πλαστικοί ασκοί αίματος	4
15	Συσκευές χορήγησης αίματος	4
16	Μάσκες O2 (Venturi, γαλακία O2, νεφελοποίησης)	2/είδος
17	Γάντια μίας χρήσης διαφόρων μεγεθών	1 κουτί/μέγεθος
18	Γάζες διαφόρων μεγεθών αποστειρωμένες, Γάζες διαφόρων μεγεθών μη αποστειρωμένες	1 κουτί/μέγεθος & είδος
19	Ελαστικοί επίδεσμοι διαφόρων μεγεθών	3/μέγεθος
20	Βελόνες παρακέντησης διάφορα μεγέθη	10
21	Καθετήρας αναρρόφησης διαφόρων μεγεθών	3/μέγεθος
22	Ρινογαστρικός σωλήνας LEVIN διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
23	Σωλήνας αερίων διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
24	Καθετήρας κύστεως FOLEY, TIEMAN διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
25	Γάντια αποστειρωμένα διαφόρων μεγεθών	15/μέγεθος
26	Γάζες ακτινοσκοιές	4
27	Ειδικά έντυπα που συμπληρώνονται στο χειρουργείο	50/έντυπο
28	Βούρτσες ειδικές για το πλύσιμο των εργαλείων. Βούρτσες ειδικές για προεγχειρητικό πλύσιμο χεριών	10/είδος
29	Δείκτες αποστείρωσης χημικοί	2
30	Λευκοπλάστ	4
31	Πράσινος ιματισμός χειρουργείου σεντόνια, τετράγωνα για τύλιγμα δίσκων	5/είδος
32	Ειδικές θήκες με ενσωματωμένη αυτοκόλλητη ταινία για συσκευασία υλικού για αποστείρωση διάφορα μεγέθη	2 Κουτιά
33	Ειδικό χαρτί αποστείρωσης διαφόρων μεγεθών	1 κουτί
34	Χαρτοβάμβακας	1 πακέτο
35	BETADINESCRUB, BETADINESOLUTION	1/είδος
36	Απολυμαντικά	1
37	Οινόπνευμα	4
38	Βαμβάκι	4
39	Αντιεμβολικές κάλτσες	2/μέγεθος

Επιθυμητός Εξοπλισμός και Μέσα Διδασκαλίας

- πρόπλασμα βρέφους φυσικού μεγέθους για εκπαίδευση στην Καρδιοπνευμονική ανάνηψη,
- monitor αιμοδυναμικής παρακολούθησης ασθενούς,
- ηλεκτρική κουβέρτα,

- λαρυγγοσκόπιο,
- απινιδωτής αυτόματος.

2. Διδακτική Μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων, με άξονα προσανατολισμού τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/Η εκπαιδευτής/ρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/τριας και εκπαιδευόμενων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων υποστηρίζει την ύπαρξη ενός αλληλεπιδραστικού περιβάλλοντος μάθησης. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών όπως ο καταιγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις-απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους μέσα από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας και τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες -ατομικές ή/και ομαδικές- δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε ζητήματα που αφορούν την απασχόληση στην ειδικότητα, προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων (project), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών/τριών ή ακόμη και τη δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Το σύνολο των παραπάνω δραστηριοτήτων μπορούν να αξιοποιηθούν και αυτόνομα -ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

3. Υγεία και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στο πλαίσιο της αίθουσας διδασκαλίας και των εργαστηριακών χώρων στο ΣΑΕΚ όσο και στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και το επάγγελμα αλλά και ευρύτερα όπως προβλέπονται ιδίως από:

- τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν.3850/2010), όπως ισχύει,
- τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ'/3-02-89), όπως ισχύει,
- τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β'/2015), όπως ισχύει,
- το ΦΕΚ 3938/Β'/26-8-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484 με θέμα την «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», όπως ισχύει,
- το ΦΕΚ 4146/Β'/9-9-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας», όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες Υγείας και Ασφάλειας καθώς και ο σχετικός αναγκαίος εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

3.1. Βασικοί Κανόνες Υγείας και Ασφάλειας

Σε ό,τι αφορά στην ειδικότητα «Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου» οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να ενημερωθούν, πριν την έναρξη της πρακτικής άσκησης στο νοσοκομείο, για τα μέτρα προστασίας τους από τα μεταδοτικά-λοιμώδη νοσήματα και τη διαδικασία του εμβολιασμού τους.

3.2. Μέσα ατομικής προστασίας

- κατάλληλη ένδυση με στολή (άσπρη μπλούζα και παντελόνι),
- αποφυγή ρολογιών χειρός και ανάλογη κόμμωση για τα μακριά μαλλιά,
- ατομική υγιεινή.

***Μέρος Δ' - ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ***

1. Ο Θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκειά της οι πρακτικά ασκούμενοι/ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και την προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία -μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους εκπαιδευόμενους των ΣΑΕΚ και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για το θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία, και που αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8) ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκούμενου/ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

Η περίοδος της πρακτικής άσκησης της ειδικότητας «Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου» μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή τμηματική, ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης του τέταρτου εξαμήνου και πρέπει να ολοκληρωθεί εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από τη λήξη του τελευταίου εξαμήνου θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και επιχειρήσεις.

Εξαιρούνται οι φορείς:

- α) προσωρινής απασχόλησης,
- β) τα νυχτερινά κέντρα,
- γ) παροχής καθαριότητας και φύλαξης,
- δ) τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών,
- ε) κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/Η εκπαιδευόμενος/η ΣΑΕΚ, προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον εργοδότη, η οποία υπογράφεται και από το ΣΑΕΚ φοίτησης. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δεν συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η Εκπαιδευτής/τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκούμενων. Σε αυτήν την κατεύθυνση ο/η εργοδότης/τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/ την πρακτικά ασκούμενο/η ως «Εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας» ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η ίδιος/α πρακτικά ασκούμενος/η κατά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε, καθώς και περιγράφει συνοπτικά τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώρηση ελέγχεται και υπογράφεται από τον εκπαιδευτή στο χώρο εργασίας.

2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η

2.1. Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου», οι εκπαιδευόμενοι/ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το τέταρτο εξάμηνο φοίτησης στα ΣΑΕΚ. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν πια να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής της ειδικότητάς τους.

2.2. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους όπως αυτά ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Στη συνέχεια παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων.

➤ **Δικαιώματα πρακτικά ασκούμενων**

1. τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης,
2. δυνατότητα αποζημίωσης η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του εργοδότη να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές,
3. υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του/της καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν.2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότης) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση,
4. δικαίωμα αναφοράς στο ΣΑΕΚ της μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης,
5. δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στο ΣΑΕΚ εποπτείας,
6. αλλαγή εργοδότη, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος,
7. οι πρακτικά ασκούμενοι/ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

➤ **Υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενων**

1. τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση,
2. τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του εργοδότη,
3. σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του εργοδότη,
4. αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του εργοδότη,
5. προσκόμιση -όπου απαιτείται- όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος,
6. προσκόμιση στο ΣΑΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης αλλά και σε περίπτωση διακοπής της,
7. ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας του/της ασκούμενου/ης της επιχείρησης και του ΣΑΕΚ εποπτείας,
8. τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από το ΣΑΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/ες κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και περιγράφονται συνοπτικά τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης,
9. προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στο ΣΑΕΚ φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για έλεγχο,
10. υποβολή μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης στο ΣΑΕΚ φοίτησης συμπληρωμένο με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας και την επίδοση του/της πρακτικά ασκούμενου/ης. Υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένο, υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από τον εργοδότη-νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής,
11. άμεση ενημέρωση του ΣΑΕΚ φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρακτικής και του εντύπου της λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/η την πρακτική άσκηση για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος στον ίδιο ή σε άλλο φορέα απασχόλησης (εργοδότη), θα πρέπει να ακολουθηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης της πρακτικής. Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον εργοδότη, τότε οφείλει ο τελευταίος να ενημερώσει άμεσα το ΣΑΕΚ φοίτησης του πρακτικά ασκούμενου.

2.3. Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα με την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπεύθυνου του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα «Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου» οι εκπαιδευόμενοι/ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, σε μονάδες μετεγχειρητικής ανάνηψης, σε μονάδες χειρουργείων ημερήσιας νοσηλείας, σε αντίστοιχα χειρουργικά τμήματα και

κλινικές του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα καθώς και σε Κέντρα Υγείας ως Βοηθοί Νοσηλεύτη/τριας Εργαλειοδότη/τριας ή Βοηθοί Νοσηλεύτη/τριας Κίνησης.

3. Οδηγίες για τους εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης

Οι εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις και να λαμβάνουν υπόψη τους κάποια δεδομένα με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της πρακτικής άσκησης αλλά και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω⁴:

- παροχή άρτιων συνθηκών για την εκπαίδευση στον χώρο εργασίας, διάθεση κατάλληλων εγκαταστάσεων, μέσων και εξοπλισμού, ορισμός υπεύθυνου εκπαιδευτή για τους εκπαιδευόμενους,
- τήρηση συνθηκών υγείας και ασφάλειας εργαζομένων και παροχή όλων των απαραίτητων ατομικών μέσων προστασίας κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης,
- ενημέρωση των πρακτικά ασκούμενων για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της εργασίας και διευκόλυνση της ομαλής ένταξή τους στο εργασιακό περιβάλλον,
- συμβολή στην απόκτηση προσωπικών δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση εργασιακής κουλτούρας στους πρακτικά ασκούμενους,
- τήρηση των όρων της σύμβασης πρακτικής άσκησης και στόχευση στα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης, όπως αυτά ορίζονται στον οδηγό κατάρτισης της ειδικότητας,
- απαγόρευση υπέρβασης του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης,
- απαγόρευση πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης νυχτερινές ώρες (22:00-06:00), την Κυριακή και στις επίσημες αργίες,
- συμπλήρωση και καταχώρηση του ειδικού εντύπου Ε3.5.-Αναγγελία Έναρξης/μεταβολών πρακτικής άσκησης σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του αρμόδιου Υπουργείου, την έναρξη της Πρακτικής Άσκησης και τη λήξη αυτής για κάθε πρακτικά ασκούμενο. Οι εργοδότες του Δημοσίου υποχρεούνται επιπλέον να καταχωρίζουν το απογραφικό δελτίο κάθε πρακτικά ασκούμενου/ης στο Μητρώο Μισθοδοτούμενων Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο αρχείο εργοδότη, ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου,
- ο ανώτατος αριθμός πρακτικά ασκούμενων ανά εργοδότη εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων, όπως αυτός παρουσιάζεται στην ετήσια κατάσταση προσωπικού προς την Επιθεώρηση Εργασίας. Ειδικότερα:
  - α) οι ατομικές επιχειρήσεις, χωρίς κανέναν εργαζόμενο, μπορούν να δέχονται έναν (1) πρακτικά ασκούμενο,

- β) οι εργοδότες που απασχολούν 1-10 άτομα μπορούν να προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης που αντιστοιχούν στο 25% (1-2 άτομα) των εργαζόμενων εξαρτημένης εργασίας. Ειδικότερα για εργοδότες που απασχολούν 1-5 άτομα το αποτέλεσμα της ποσόστωσης στρογγυλοποιείται προς τα κάτω, ενώ για εργοδότες που απασχολούν από 6-10 άτομα τα αποτελέσματα της ποσόστωσης στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω,
- γ) οι εργοδότες που απασχολούν από 10 και πάνω εργαζόμενους μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας, με ανώτατο όριο τα 40 άτομα σε κάθε περίπτωση,
- δ) οι εργοδότες που απασχολούν πάνω 250 εργαζόμενους μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας ανά υποκατάστημα, με ανώτατο όριο τα 40 άτομα σε κάθε περίπτωση, αν ο αριθμός που προκύπτει από την ποσόστωση είναι μεγαλύτερος. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία δεν διαθέτουν υποκαταστήματα, μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των υπαλλήλων τους,
- σε περίπτωση που ο εργοδότης παρέχει παράλληλα θέσεις μαθητείας ή πρακτικής άσκησης άλλων εκπαιδευτικών βαθμίδων τα ανωτέρω ποσοστά λειτουργούν σωρευτικά.

4. Ο ρόλος του/της Εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/Η εργοδότης της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας», ο οποίος αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των εκπαιδευομένων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η Εκπαιδευτής/τρια είναι το συνδετικό πρόσωπο του εργοδότη της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (ΣΑΕΚ) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος αφορά στην παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκούμενων.

5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των σπουδαστών/ριων ΣΑΕΚ με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο εργασίας και μάλιστα κάτω από πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης οι πρακτικά ασκούμενοι/ες καλούνται να καλλιεργήσουν όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν στην ειδικότητα και που δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την

περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης δίνεται η δυνατότητα στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής/αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Βοηθός νοσηλευτή χειρουργείου» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις πρακτικά ασκούμενους/ες για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

Πίνακας 4: Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
<p>A. «Εφαρμογή κανόνων υγιεινής και εργονομίας στον χώρο του χειρουργείου»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • λήψη προληπτικών μέτρων για την αποφυγή ανάπτυξης παθογόνων μικροοργανισμών, • διαχείριση του ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού (μπλούζα, μάσκα, σκούφο, ποδονάρια), • εφαρμογή εργονομικών θέσεων και τεχνικών σε συγκεκριμένες εργασίες στον χώρο του χειρουργείου, • επιμέλεια της καθαριότητας του χώρου (απομάκρυνση χρησιμοποιημένων υλικών/ εργαλείων), • περισυλλογή με ασφάλεια του σπηπτικού υλικού (εργαλεία, ιματισμό, εξοπλισμό), • χρησιμοποίηση των απολυμαντικών μέσων, • εφαρμογή αντισηψίας, • εφαρμογή της διαδικασίας της άσηπτης τεχνικής, • χειρισμός του κλιβάνου, 	<ul style="list-style-type: none"> • επαγγελματικός ρουχισμός, • μέσα ατομικής προστασίας, • υλικά και εξοπλισμός καθαριότητας & απολύμανσης, • εξοπλισμός χειρουργείου (υλικά, εργαλεία & μηχανήματα).

	<ul style="list-style-type: none"> • προετοιμασία των συσκευασιών σετ εργαλείων προς αποστείρωση, • επικούρηση στην ενδυμασία της χειρουργικής ομάδας με αποστειρωμένο ιματισμό και γάντια, • προετοιμασία της αποστείρωσης του πεδίου, • διαχείριση αντικειμένων σε αποστειρωμένο πεδίο, • τακτοποίηση του χώρου του χειρουργείου παρέχοντας εργονομία, • επιμέλεια της καθαριότητας των μηχανημάτων του χειρουργείου, • επιμέλεια της τοπικής ή γενικής καθαριότητας του/της ασθενούς. 	
Β. «Οργάνωση του χώρου και διαχείριση υλικού και εξοπλισμού»	<ul style="list-style-type: none"> • καταγραφή των αναγκών σε φαρμακευτικό και αναλώσιμο υλικό με την εποπτεία του υπεύθυνου νοσηλευτή/τριας για την προμήθειά τους, • ταξινόμηση των υλικών και των εργαλείων και έλεγχος της ακεραιότητας της συσκευασίας, • τακτικός έλεγχος της λειτουργίας των μηχανημάτων (με την προϋπόθεση ότι γνωρίζει τη λειτουργία τους), • απαρίθμηση των εργαλείων της χειρουργικής επέμβασης και επιλογή των αντίστοιχων, • προμήθεια των απαραίτητων υλικών, εργαλείων και μηχανημάτων για τη χειρουργική επέμβαση και έλεγχος της καλής λειτουργίας τους (πριν την έναρξη της χειρουργικής επέμβασης), • έλεγχος της καλής λειτουργίας των μηχανημάτων του χειρουργείου πριν την έναρξη κάθε χειρουργικής επέμβασης, • οργάνωση του χρονοδιάγραμματος των εργασιών σύμφωνα με το πρόγραμμα του χειρουργείου, • επιμέλεια της προετοιμασίας της χειρουργικής αίθουσας και του εξοπλισμού για το επόμενο χειρουργείο. 	<ul style="list-style-type: none"> • επαγγελματικός ρουχισμός, • μέσα ατομικής προστασίας, • εξοπλισμός χειρουργείου (υλικά, εργαλεία και μηχανήματα).
Γ.«Περιεγχειρητική φροντίδα: α.Προεγχειρητική β.Διεγχειρητική	<ul style="list-style-type: none"> • οργάνωση των εργασιών του χειρουργείου, • επιμέλεια της κλίνης του/της ασθενούς με ή χωρίς κατακεκλιμένο ασθενή. 	<ul style="list-style-type: none"> • επαγγελματικός ρουχισμός, • μέσα ατομικής προστασίας, • εξοπλισμός χειρουργείου

<p>γ.Μετεγχειρητική»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • διεκπεραίωση των απαιτούμενων διαδικασιών της χειρουργικής επέμβασης, • ταυτοποίηση των στοιχείων και των συνοδευτικών έντυπων του/της ασθενούς κατά την υποδοχή στο χειρουργείο, • αξιολόγηση της κατάστασης του/της ασθενούς λαμβάνοντας τα ζωτικά σημεία, • επίλυση τυχόν αποριών του/της ασθενούς, • σύνδεση των μηχανήματων με την παροχή ρεύματος θέτοντάς τα σε κατάσταση αναμονής, • προετοιμασία της χειρουργικής αίθουσας στρώνοντας το χειρουργικό τραπέζι (ανάλογα με το είδος της χειρουργικής επέμβασης), • συμμετοχή στην τοποθέτηση του/της ασθενούς στο χειρουργικό τραπέζι (ανάλογα με το είδος της επέμβασης), • χειρισμός του αποστειρωμένου ιματισμού στην κάλυψη του/της ασθενούς, • εφαρμογή της τεχνικής εργαλειοδότησης, • άμεση ανταπόκριση στις ανάγκες της ιατρονοσηλευτικής ομάδας κατά τη διάρκεια της χειρουργικής επέμβασης για υλικά και εργαλεία, • επικουρική και άμεση ανταπόκριση σε μια επείγουσα κατάσταση, • καταμέτρηση των υλικών που χρησιμοποιούνται ή απορρίπτονται (εργαλεία, βελόνες, γάζες κ.ά.) και καταγραφή αυτών στο αντίστοιχο έντυπο, • αντικατάσταση του κάδου αναρρόφησης, • καταγραφή υπό την επίβλεψη του/της νοσηλεύτη/τριας των ζωτικών σημείων στο χειρουργικό έντυπο, • καταγραφή των προσλαμβανόμενων και αποβαλλόμενων υγρών στο χειρουργικό έντυπο, • έλεγχος της βατότητας των παροχετεύσεων, • συμπλήρωση των νοσηλευτικών διαγραμμάτων με την εποπτεία του/της νοσηλεύτη/τριας, 	<p>(υλικά, εργαλεία και μηχανήματα).</p>
---------------------------------	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • συμπλήρωση των έντυπων και των τυποποιημένων δελτίων χειρουργείου με την εποπτεία του/της νοσηλεύτη/τριας, • συνοδεία του/της ασθενούς στην αίθουσα ανάνηψης και ενημέρωση του/της νοσηλεύτη/τριας για την κατάστασή του/της, • διαχείριση της διαδικασίας συλλογής και διεκπεραίωσης παρασκευασμάτων (συνοδευτικό έντυπο, συντήρηση, μεταφορά), • αναγνώριση των σημείων επιπλοκών μετά από χειρουργικές επεμβάσεις και άμεση ενημέρωση του/της νοσηλεύτη/τριας ανάνηψης. 	
<p>Δ. «Διαχείριση επείγουσας κατάστασης και Εφαρμογή Πρώτων Βοηθειών»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • επικουρική συμμετοχή ως μέλος της ομάδας Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης, • εφαρμογή ακινητοποίησης κατάγματος σε επείγουσα κατάσταση, • εφαρμογή ρινικού επιπωματισμού, • αναγνώριση των σημείων του αλλεργικού σοκ (shock) και άμεση ενημέρωση του/της νοσηλεύτη/τριας για την αντιμετώπισή του, • προετοιμασία του τροχήλατου τραπεζιού ανάνηψης και απαρίθμηση των απαραίτητων υλικών για τη διασωλήνωση, • προετοιμασία του τροχήλατου τραπεζιού με τα απαραίτητα υλικά και επικουρική συμβολή στη διαδικασία πλύσης στομάχου, • οργάνωση του φαρμακείου επείγουσας κατάστασης, • εφαρμογή απόφραξης αεραγωγού από ξένο σώμα (πνιγμό) σε επείγουσα κατάσταση και την τεχνική Heimlich, • αντιμετώπιση επικουρικά με την ομάδα διάσωσης σε επείγουσα κατάσταση κρανιοεγκεφαλικών κακώσεων, • εφαρμογή των μεθόδων μεταφοράς τραυματιών, • αναγνώριση καταστάσεων πνιγμονής, • αντιμετώπιση των διαφόρων ειδών δηγμάτων, • επικουρική συμμετοχή σε επείγουσες μυοσκελετικές κακώσεις, • αντιμετώπιση διαφόρων ειδών αιμορραγιών σε επείγουσα κατάσταση, 	<ul style="list-style-type: none"> • επαγγελματικός ρουχισμός, • μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), • φαρμακείο επείγουσας κατάστασης, • εξοπλισμός χειρουργείου (υλικά, εργαλεία και μηχανήματα).

	<ul style="list-style-type: none"> • αντιμετώπιση κρίσεων επιληψίας, • αντιμετώπιση λιποθυμικών καταστάσεων, • αναγνώριση των διάφορων ειδών δηλητηριάσεων, • αντιμετώπιση καταστάσεων θερμοπληξίας, υποθερμίας, πυρετικών σπασμών, αλλεργικών αντιδράσεων και αναφυλαξίας.	
--	--	--

Παράρτημα: Προφίλ Εκπαιδευτών/τριών

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ
Πτυχίο ΑΕΙ /ΤΕΙ Νοσηλευτικής.
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΑΝΑΤΟΜΙΑ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής, ή Ιατρικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής, ή Ιατρικής.
Τίτλος μαθησιακής ενότητας:ΥΓΙΕΙΝΗ- ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής ή Ιατρικής και ελλείψει αυτών Πτυχίο ΑΕΙ Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας ή ΑΕΙ Δημόσιας και Ενιαίας Υγείας.
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ
Πτυχίο Φαρμακευτικής, ή Ιατρικής ή ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής.
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ-ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑ-ΑΝΑΝΗΨΗ

Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής (κατά προτίμηση ειδικότητας Χειρουργικής)

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)

Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής (κατά προτίμηση ειδικότητας Χειρουργικής)

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ-ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ

Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ-ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής (κατά προτίμηση ειδικότητας Χειρουργικής)

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)

Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής (κατά προτίμηση ειδικότητας Χειρουργικής)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

ΦΕΚ 5837/Β'/15-12-21, Κοινή Υπουργική απόφαση υπ'αριθμ. Κ5/160259. *Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία, Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.).*

ΦΕΚ 4146/Β'/9-9-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ'αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.*

ΦΕΚ 3938/Β'/26-8-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ'αριθμ. Κ5/97484. *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.*

ΦΕΚ 254/Α'/21-12-2020, Νόμος υπ'αριθμ. 4763/2020. *Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.*

ΦΕΚ 590/Β' /24-02-2020, Υπουργική Απόφαση υπ'αριθμ. 26760/Υ1. Τροποποίηση διατάξεων της απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, αριθμ. 2944/2014 κοινής υπουργικής απόφασης *Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των Αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και των σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).*

ΦΕΚ 1301/Β' /16-4-2019, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ'αριθμ. Φ12/57421/Δ4. *Χορήγηση αντιστοιχίας επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων τίτλων ειδικότητων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του «Μεταλυκειακού έτους Τάξης Μαθητείας» με τα επαγγελματικά δικαιώματα κατόχων αντίστοιχων τίτλων ειδικότητων της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, επιπέδου 5.*

ΦΕΚ 490/Β' /20-02-2017, απόφαση υπ'αριθμ. Αριθμ. 26412. *Πλαίσιο Ποιότητας Προγραμμάτων Σπουδών της ΕΕΚ.*

ΦΕΚ 1098/Β'/30-4-2014, Κοινή Υπουργική Απόφαση 2944/2014. Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).

Ν.4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α'/21-12-2020). Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας.

Ν.4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α'/8-12-2014). Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.

Ν. 4283/2014 (ΦΕΚ 189/Α'/10-9-2014). Ίδρυση και οργάνωση Συμβουλίου Εθνικής Πολιτικής για την Παιδεία και άλλες διατάξεις.

Ν. 4229/2014 (ΦΕΚ 8/Α'/10-1-2014). Άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας χώρου παραστάσεων - Άδεια παράστασης και άλλες διατάξεις.

Ν. 4186/2013 (ΦΕΚ 193/Α'/17-9-2013). Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.

International Standard Classification of Occupations (ISCO) of the International Labour Organization (ILO): Nursing associate Professionals (ISCO 08-code 3221) and Healthcare Assistants (ISCO 08-code 5321).

Ιστοσελίδα Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Ανακτήθηκε, 7 Απριλίου 2022, από <https://gsvetlly.minedu.gov.gr/>

Συμπλήρωμα πιστοποιητικού Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Επιπέδου 5. Ειδικότητα ΙΕΚ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ, Εθνικό Κέντρο Europass Ελλάδας: Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π- EL/NEC. Ανακτήθηκε, 5 Απριλίου 2022, από <https://europass.eoppep.gr/wpcontent/uploads/pdfs/greek/nosileftiki%20cheirourgiou-el.pdf>

Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Επιπέδου 5 Ειδικότητα Νοσηλευτική Χειρουργείου. Ανακτήθηκε, 5 Απριλίου 2022, από ΕΟΠΠΕΠ, <https://proson.eoppep.gr/en/Qualifications/Details/1413>

Ενημερωμένη Διεθνής Πρότυπη Ταξινόμηση Επαγγελμαμάτων (ISCO), προσχέδιο ορισμών ομάδας ISCO-08, Επαγγέλματα στην Υγεία. Ανακτήθηκε, 5 Απριλίου 2022, από <https://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/docs/health.pdf>

Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων. Ανακτήθηκε, 8 Απριλίου 2022, από ΕΟΠΠΕΠ, <https://www.eoppep.gr/index.php/el/qualification-certificate/national-qualification-framework>

Επίσημος Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ευρωπαϊκή Διασφάλιση Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (EQAVET). Ανακτήθηκε, 8 Απριλίου 2022, από <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1536&langId=en>

Επίσημος Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Διασφάλιση Ποιότητας στην Εκπαίδευση και Κατάρτιση Ενηλίκων. Ανακτήθηκε, 8 Απριλίου 2022, από https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/quality-assurance-adult-education-and-training-27_el

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (CADEFOP). Προσόντα στο επίπεδο 5: πρόοδος σε καριέρα ή τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ανακτήθηκε, 11 Απριλίου 2022, από <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/6123>

Μαθησιακά αποτελέσματα των 8 Επίπεδων του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων. Ανακτήθηκε, 11 Απριλίου 2022, από ΕΟΠΠΕΠ, <http://proson.eoppep.gr/el/HQFLevels>

Διαδικτυακή πύλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Εκπαίδευση και τον Πολιτισμό (Μηχανή αναζήτησης). Ανακτήθηκε, 11 Απριλίου 2022, από <http://ec.europa.eu/ploteus/en/search/site>

Αντιστοίχιση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων. Ανακτήθηκε, 11 Απριλίου 2022, από ΕΟΠΠΕΠ, <http://www.nqf.gov.gr/>

B. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Γούλας, Χρ., Θεοδωρή, Καρατράσογλου, Ιακ., Ελ., Μαρκίδης, Κ., Μπαμπανέλου, Δ., Νάτσης, Π., (2022). Πρότυπος Οδηγός Κατάρτισης. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ., Μπαμπανέλου, Δ. (2023). Ανάπτυξη οριζόντιας εκπαιδευτικής μεθοδολογίας / Εκπαιδευτικός σχεδιασμός στο πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ., Μπαμπανέλου, Δ. (2023). Πρότυπο Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ., Μπαμπανέλου, Δ. (2023). Πρότυπη Τράπεζα Θεμάτων. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ.

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. (2013). *Γλωσσάρι*. Ανακτήθηκε, 15 Φεβρουαρίου, 2020, από <http://www.gsae.edu.gr/el/glossari>

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. (2020). *Οδηγοί Σπουδών ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν.4186/2013*. Ανακτήθηκε, 15 Φεβρουαρίου 2020, από <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoι-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γούλας, Χ., & Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις*. ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ., & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). *Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ*. Ανάκτηση από <https://protypoekpedeftikonylikon.gr>

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., & Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός Ανάπτυξης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων*. ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π., & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης*

επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών προγραμμάτων. INE/ΓΣΕΕ. https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Me8odologia_EP_Ebook.pdf

Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η Εκπαιδευτική Διεργασία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Ανακτήθηκε, 20 Φεβρουαρίου 2020, από http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97_%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf

Cedefop (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στη Ελλάδα: Συνοπτική Περιγραφή*. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Cedefop (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms*, 2nd edition. Publications Office of the European Union.

Kopnov, V. A., Shmurygina, O. V., Shchipanova, D. E., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y., & Morevs, P. (2018). Functional Analysis and Functional Maps of Qualifications in ECVET Context. *The Education and Science Journal*, 20(6), 90-117. doi: [10.17853/1994-5639-2018-6-90-117](https://doi.org/10.17853/1994-5639-2018-6-90-117).

Mansfield, B., & Schmidt, H. (2001). *Linking Vocational Education and Training Standards and Employment Requirements: An International Manual*. European Training Foundation. Retrieved June 9, 2020, from https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf

Psfidou, I. (2009). What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers, *7th International Conference on Comparative Education and Teacher Training*, June 29-July 3 2009, 183-188. Bureau for Educational Services.

Γ. Σχετική Εθνική Νομοθεσία

ΦΕΚ 5837/Β'/15-12-21, Κοινή Υπουργική απόφαση υπ'αριθμ. Κ5/160259. Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία, Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.).

ΦΕΚ 4146/Β'/9-9-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ'αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.

ΦΕΚ 3938/Β'/26-8-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ'αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΦΕΚ 254/Α'/21-12-2020, Νόμος υπ'αριθμ. 4763/2020. Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ 590/Β'/24-02-2020. Υπουργική Απόφαση υπ'αριθμ. 26760/Υ1. Τροποποίηση διατάξεων της απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, αριθμ. 2944/2014 κοινής υπουργικής απόφασης «Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των Αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και των σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ)

ΦΕΚ 1301/Β'/16-4-2019, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ'αριθμ. Φ12/57421/Δ4. Χορήγηση αντιστοιχίας επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων τίτλων ειδικοτήτων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του «Μεταλυκειακού έτους Τάξης Μαθητείας» με τα επαγγελματικά δικαιώματα κατόχων αντίστοιχων τίτλων ειδικοτήτων της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, επιπέδου 5.

ΦΕΚ 490/Β'/20-02-2017, απόφαση υπ'αριθμ. Αριθμ. 26412. Πλαίσιο Ποιότητας Προγραμμάτων Σπουδών της ΕΕΚ.

- ΦΕΚ 1098/Β'/30-4-2014, Κοινή Υπουργική Απόφαση 2944/2014. Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).
- Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α'/21-12-2020). Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας.
- Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α'/8-12-2014). Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.
- Ν. 4283/2014 (ΦΕΚ 189/Α'/10-9-2014). Ίδρυση και οργάνωση Συμβουλίου Εθνικής Πολιτικής για την Παιδεία και άλλες διατάξεις.
- Ν. 4229/2014 (ΦΕΚ 8/Α'/10-1-2014). Άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας χώρου παραστάσεων - Άδεια παράστασης και άλλες διατάξεις.
- Ν. 4186/2013 (ΦΕΚ193/Α'/17-9-2013). Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.

Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Συντακτική ομάδα

Γούλας Χρήστος

Βαρβιτσιώτη Ρένα

Θεοδωρή Ελένη

Καρατράσογλου Μάκης

Μαρκίδης Κωνσταντίνος

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Νάτσης Παναγιώτης

Επιμέλεια σύνταξης:

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Το κείμενο συντάχθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» και ειδικότερα της Πράξης με τίτλο «Διαμόρφωση οδηγών κατάρτισης και εκπαιδευτικών εγχειριδίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)» – ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

